

Visuomenės įtraukimas į mokslinius tyrimus. SAF patirtis

Lekt. Laura Jankauskaitė-Jurevičienė

Mokslo grupė – Kultūrinė ir erdvinė aplinka, Statybos ir architektūros fakultetas

Laura Jankauskaitė-Jurevičienė

laura.jankauskaite-jureviciene@ktu.lt

Išsilavinimas:

- Architektūra
- Taikomoji sociologija

Darbas:

- Statybos ir architektūros fakulteto lektorė
- Architektūrinis projektavimas
- Urbanistikos pagrindai
- Miesto sociologija
- Kultūrinė ir erdvinė aplinka mokslo grupės tyrėja

Mokslinis interesas:

- 19-20 a. architektūrinis paveldas
- Dalyvaujamasis planavimas
- Erdvinis teisingumas

Moksliniai projektai:

- GreenInCities
- XX a. lietuvių diasporos archKultūros Metavisata (LtDI Metavisata)
- Genius loci: urbanizacija ir pilietinė bendruomenė
- Up-to-date information systems in urban regeneration

Studijų projektai:

- Modernism for the Future (Re-TOPIA)
- Strengthening problem-based learning in South Asian Universities (PBL South Asia)
- Nordic_BIM_edu-Development of skills for Building Information Modelling (BIM) in Nordic countries higher education

Journal of Contemporary Urban Affairs

2021, Volume 5, Number 2, pages 46–57

Community Participation in Decision Making Processes in Urban Planning: The Case of Kaunas

M.A. Laura Jankauskaitė-Jurevičienė, Dr. Aušra Mlinkauskienė

Community involvement, design thinking, mental mapping, place-making, present Map Methodology, sociotope method.

Article History: Received 9 July 2020, Accepted 29 August 2020, Available online 18 September 2020

Keywords: Community; Urban planning; Spatial planning; Decision-making processes.

This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license

This article is published with open access at www.jcuja.com

1. Introduction

Public participation has become an important topic of governance in the 20th century. Amstein and Strauss (2005) and Krieger (2009) theorists and practitioners actively advocate public participation in spatial planning.

GreenInCities

Home About Cities Tools Solutions Resources News

GreenInCities for urban regeneration: participatory and sustainable greening solutions for all

SA

STATYBA | ARCHITEKTŪRA | INTERJERAS | KT | PAVELDAS | INŽINERJA | URBANISTIKA | ARCHBOOK

TIKURIA profesionalumui

OFF-GRID NAMAI | MĖDINĖ STATYBA | CONTECH | VONIOS KAMBARYS | TVARIEJI PASTATAI | MODULINIAI NAMAI | PRAMONINĖ STATYBA | SA 100 | PRODUKTAI

Architektūra | Renovacija

Sovietiniams Kauno daugiabučiams – Europos studentų vizijos

2022 sausio 6 d.

EJOT

TO ONE HUNDRED YEARS

Sutalpinkite daugiau. Pritrūkite rečiau.

Naujausias numeris

sciendo

Architecture and Urban Planning

2023, Vol. 18, Issue 1, pp. 29–37

<https://doi.org/10.2478/auip-2023-0003>

<https://content.sciendo.com>

Online ISSN 2255-8794

Community Involvement in Place-Making: Present Map Methodology

Kestutis Zaleckis^(✉), Jurga Vitkuvienė, Laura Jankauskaitė-Jurevičienė¹, Indrė Gražulevičiūtė-Vileniskė², Vilma Karvelytė-Balbirienė^{1,2}

¹ Kaunas University of Technology, Kaunas, Lithuania

² Kaunas City Municipality, Kaunas, Lithuania

Received 2023-01-13; accepted 2023-03-13

Keywords

Abstract

The aim of this research was to develop and test the mapping methodology, that would be applicable in the process of community involvement into place-making process and would focus on functioning and usage of places. The methodology is referred to as Present Map methodology and is structured as a one-day mapping workshop involving drawing from memory, fieldwork, identifying the locations in the geographical map, structuring of the collected information and entering data into interactive online Present Map. The application of the methodology in Šančiai historic district has demonstrated that this methodology allows both collecting the material about the people's experiences in public spaces of the locality necessary for research and planning, as well as connecting community with the place and empowering it.

Introduction

Relevance of research. Top-down approaches in developing the built environment present throughout human history century faces unprecedented situation. Urban development. From one point of view, it is a process of creating new urban spaces and tools of urbanization: online tools, mobile data availability, social networks, etc. Communities are more and more keen in how their environment should be developed. The legal systems and become increasingly inclusive and participatory.

theorists and practitioners actively advocate public participation in spatial planning.

Charting People, Activities, and Places

Present Map workshop in public spaces

Kestutis Zaleckis, Jurga Vitkuvienė, Laura Jankauskaitė-Jurevičienė, Indrė Gražulevičiūtė-Vileniskė, Vilma Karvelytė-Balbirienė

Vilma Karvelytė-Balbirienė, Kaunas University of Technology / Kaunas City Municipality

The Present Map methodology is designed for three purposes: to collect material about people's experiences in public spaces of the locality; to empower the community by providing the working tools and platform for expression; to connect the community with the place through direct experience and the topological knowledge about the public spaces and their usage.

The methodology integrates the tools and philosophies from psychogeography, sociotope methodology, and design thinking approach. The mental mapping technique (Gieseking, 2003) is integrated within psychogeography; the typology of activities and the concept of the public space as a "biotope" is taken from sociotope methodology (Laskiewicz et al., 2020); the design thinking approach (International Design Foundation, 2008) provided the idea of using hands-on techniques and involving drawing, colouring, cutting, and gluing activities.

The Present Map methodology is implemented in the form of mapping workshops and can be organised as follows. First, the workshop coordinator provides general information about the intended activities and presents themes related to public space, such as typologies, different activities, and potential users. Then, groups of 4–6 participants are formed that collectively draw the locality from memory on an A1 (or larger) sheet of paper. Subsequently, working groups walk and explore the locality to identify public spaces and trace people, activities and/or signs of activities. Afterwards, groups locate the places in a geographical map of the locality, identifying and marking found objects and places from their collective drawings made during the fieldwork, adding comments about features of these places and objects. In the geographical map, groups identify the activities they spotted during the fieldwork as well as distinguished places and different users. Here, participants are informed about different kinds of activities and users. Activities can be

subdivided as follows: a) active: swimming, ball games, and sports in general; b) passive: relaxation in nature, flower observation, sitting; c) events: organised happenings and celebrations; d) other: activities spotted by the participants. Different users can be identified as: adults, seniors, youngsters, adolescents, school-age children, preschool children, parents or other care takers with children, special needs people, tourists, uniformed officials. Activities are marked with sticky notes and users with pictogram stickers.

Following this mapping session, all groups share and compare information and experiences with other groups. Individually, participants fill the online interactive map (Genius Loci, 2022) entering selected experiences from the physical map onto the interactive map using a computer or mobile device. The workshop concludes with a general discussion. To kick-off the discussion, the moderator may ask: "What kind of places did your group identify? Who visited them and what were they doing? Which places were exceptional and why? Which kind of activities were happening and where? The moderator can also ask if participants note "blank spots" of the locality and why they think these spots are blank. To wrap up the discussion, moderators may ask which place participants remember the most and why they believe this place is important.

The tangible outcomes of the workshop are: collective drawings of the locality by the workshop participants; information about the identified places and their users, as well as activities or signs of activities within these localities. Furthermore, the participants produce a geographical map of the locality with identified public spaces and the users and activities of these spaces, alongside entering information into the online interactive present map.

References

Genius Loci. <https://sanctiabendruomenė.lt/en/> (01/01/2022)

Gieseking, J. J. (2003). Where We Go from Here: The Mental Sketch Mapping Method and Its Analytical Components. *Qualitative Inquiry*, 10(3), 712–724.

Laskiewicz, E., Czerniewski, P., Kromberg, J. (2020). Creating a Map of the Social Functions of Urban Green Spaces in a City with Poor Availability of Spatial Data: A Sociotope for Local Land Use. *Land* 9(8), 183; doi:10.3390/land9080183

International Design Foundation. 5 Stages in the Design Thinking Process (2008). <https://www.interaction-design.org/literature/article/5-stages-in-the-design-thinking-process>

Laskiewicz, E., Czerniewski, P., Kromberg, J. (2020). Creating a Map of the Social Functions of Urban Green Spaces in a City with Poor Availability of Spatial Data: A Sociotope for Local Land Use. *Land* 9(8), 183; doi:10.3390/land9080183

Read more

Virtual walk through the Church of the Nativity of the Blessed Virgin Mary in Chicago

The virtual tour introduces you to the Church of the Nativity of the Blessed Virgin Mary in Chicago, a building built through the efforts of World War II refugees from Lithuania, known as "displaced persons". After World War II (1939–1945), thousands of Lithuanians fled to Western Europe. Some of the war refugees, after temporary living in displaced persons camps in Germany and other European countries, moved to the United States of America (USA). Chicago became the most important place of concentration of the Lithuanian diaspora. Here, the...

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

Read more

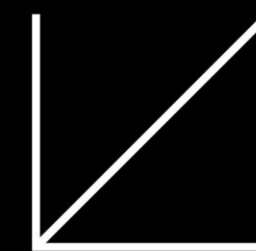
Read more

Read more

Read more



Genius loci: urbanizacija ir pilietinė bendruomenė



01

Šančių bendruomenė

BENDRUOMENĖ | ŠANČIŲ VIZIJA | ŽEMĖLAPIAI | GENIUS LOCI

Paieška

LT | EN

Prisijungti

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Genius loci: urbanizacija ir pilietinė bendruomenė

Šis projektas yra apie piliečių įsitraukimą į dalyvavimą, kuriant Kauno Šančių rajono teritorijos viziją. Projektą finansuoja EEE ir Norvegijos finansiniai mechanizmai.

APF Fondas

CPVA Fondas



2020-2023

Genius loci: urbanizacija ir pilietinė bendruomenė

Priešistorė:

- 2019 m. Kauno savivaldybė paskelbė naujos gatvės Šančiuose projektą

Partneriai:

- Asociacija Šančių bendruomenė
- KTU SAF
- Vellenes Fellesorganisasjon ir Bodø savivaldybės (Norvegija)

KTU tyrėjai:

- Prof.K.Zaleckis
- Doc.dr. I.Gražulevičiūtė-Vileniškė
- Lekt. J.Vitkuvienė
- Lekt. L.Jankauskaitė-Jurevičienė

Dalyviai:

- Moksleiviai
- Šančių gyventojai
- Žmonės su negalia
- KTU architektūros studentai

Metodai/Įrankiai:

- Kūrybinės dirbtuvės: Sociotopų metodas, Mentalinis žemėlapiavimas, Dizainu grindžiamo mąstymo metodas
- Interaktyvi platforma – žemėlapiai: „Atminties“, „Dabarties“ ir „Gamtos“

Rezultatai:

- Šančių urbanistinės vizijos



PILOTAS.LT
ARCHITEKTŪRA IR KULTŪRA: KASDIEN

ARCHITEKTŪRA	EKO	STATYBOS	DIZAINAS	PRAKTIKA	KULTŪRA	ISTORIJOS	VARPINĖ	SPECAI
Paveldas	Ilniujė (2026 spalio 19)	ZARASŲ CHORAS: Atidengta Mykolo Saukos 35 portretų kompozicija (2026 spalio 17)	7 MENO SRIČIŲ IR 10 PROGRAMŲ: Fina					
Konkursai								
Studentai								



BULDOZERIŲ INVAZIJA: Šančiai nuo Nemuno atkirtinėjami it sovietmečiui

2021-03-10	10 Komentarų	Architektūra	Almantas Bružas
------------	--------------	--------------	-----------------

Vos prieš dvejus metus Kauno Žemųjų Šančių bendruomenė ryžtingai susikibo už rankų bei surengė eitynes „Nemuno kelias“ ir taip ne tik atkreipė dėmesį į demokratijos stoką priimant svarbius miestui bei jo gyventojams sprendimus, bet ir, atrodo, sustabdė rajoną nuo upės atkertančios gatvės projektą. Teisėtus bendruomenės lūkesčius vėliau patvirtino ir teismas nurodęs savivaldybei išnagrinėti galimybę pakeisti

Šančiai nepasiduoda: 160 plytelių prie savivaldybės išraižė anglimi

FEATURED 2021-04-02 14:32 Kas vyksta Kaune ⚡ DELFI, Kas vyksta Kaune,



Protestas prie Kauno savivaldybės / Protestas prie Kauno savivaldybės / Žemųjų Šančių bendruomenės „Facebook“ nuotr.

Pridėti kaip pageidaujамą šaltinį „Google“

Penktadienį prie Kauno savivaldybės rūmų protesto akciją surengė keliolika Žemųjų Šančių rajono bendruomenės aktyvistų. Gyventojai piktinasi savivaldybės planais Nemuno krantinėje tiesti naują gatvę, dėl ko bus iškirsta 160 medžių. Savivaldybės atstovai tikina, kad žala bus kompensuota at sodinant medžius, taip pat atsižvelgiama į ir gyventojų lūkesčius.

Šančių bendruomenė

BENDRUOMENĖ | ŠANČIŲ VIZIJA | ŽEMĖLAPIAI | GENIUS LOCI

Paieška

LT | EN

Bendruomenės / ŠANČIŲ BENDRUOMENĖ

NEMUNO KELIAS

2019-aisiais Kauno miesto savivaldybei paskelbus apie prie Nemuno upės Žemumyčioje Šančiuose planuojamą tiesti naują gatvę, šios miesto dalies gyventojai pareiškė, kad mieliau diaugtųsi žaliaisiais plotais nei asfalto dešra. Kol LRT Tyrimų skyrius aiškino, kam dar be deklaruojamų funkcijų galėtų pastarnauti eismo arterija, savivaldybės atstovai leido suprasti, kad gatvė bet koku atveju atsiras.

Žemųjų Šančių bendruomenė stojo į kovą su nedarnia upės pakrantės urbanizacija, kuri tapo judėjimu "Nemuno kelias". (2) #nemunokelias - Explore | Facebook

(2) Nemuno kelias | Facebook

Dovydas prieš Galijotą: kaip Žemųjų Šančių bendruomenė savivaldybės buldozerį stūmė | Europos žinios (europoszinios.lt)

Kelią šalia Nemuno sumaniusi Kauno valdžia sulaukė atsako - minia susibūrė kovai | GAZAS.LT (15min.lt)

Nemuno krantinė Šančiuose, kurioje planuojama tiesti naują gatvę ir statyti namus - Kas vyksta Kaune

Šančiai išjudino Kauną: bendruomenės išdėstė reikalavimus miesto valdžiai | 15min.lt

UŽ KĄ KAUNAS NEKENČIA UPIŲ? Šančių krantinės projektas - vienas atsakymų - PILOTAS.LT

NEMUNO KELIAS: Šančių bendruomenės protesto akcijai skirta fotografijų paroda - PILOTAS.LT

Eitynės „Nemuno kelias“ Šančiuose | Diena.lt

Kauno savivaldybės buldozeris nestoja: patvirtino programą dėl Nemuno krantinės Šančiuose rekonstravimo - Kas vyksta Kaune

Kaune - protestas prieš Šančiuose planuojamą tiesti gatvę - DELFI

Šančių bendruomenė Kaune vėl rengia protestą dėl planuojamo kelio prie Nemuno - Verslo žinios (vz.lt)

BULDOZERIŲ INVAZIJA: Šančiai nuo Nemuno atkirtinėjami it sovietmečiui - PILOTAS.LT

Prie Kauno savivaldybės - šančiųškių „Didžiojo penktadienio rauda“ | KaunoDiena.lt

Protestuotojų žinutė po Kauno mero V.Matijošaičio kabineto langais: „Kai turi ferrari, matai tik asfaltą“ | 15min.lt

Šančiuose nerimsta aistros dėl gatvės prie Nemuno: surengta protesto akcija | KaunoDiena.lt

(11) Facebook

(5) Facebook INIT TV reportažas



Gamtos žemėlapis

Pažymėkite tašku Jums svarbią gamtos vietą, kurią norite išsaugoti ar ją puoselėti. Pokytis prasideda nuo taško!

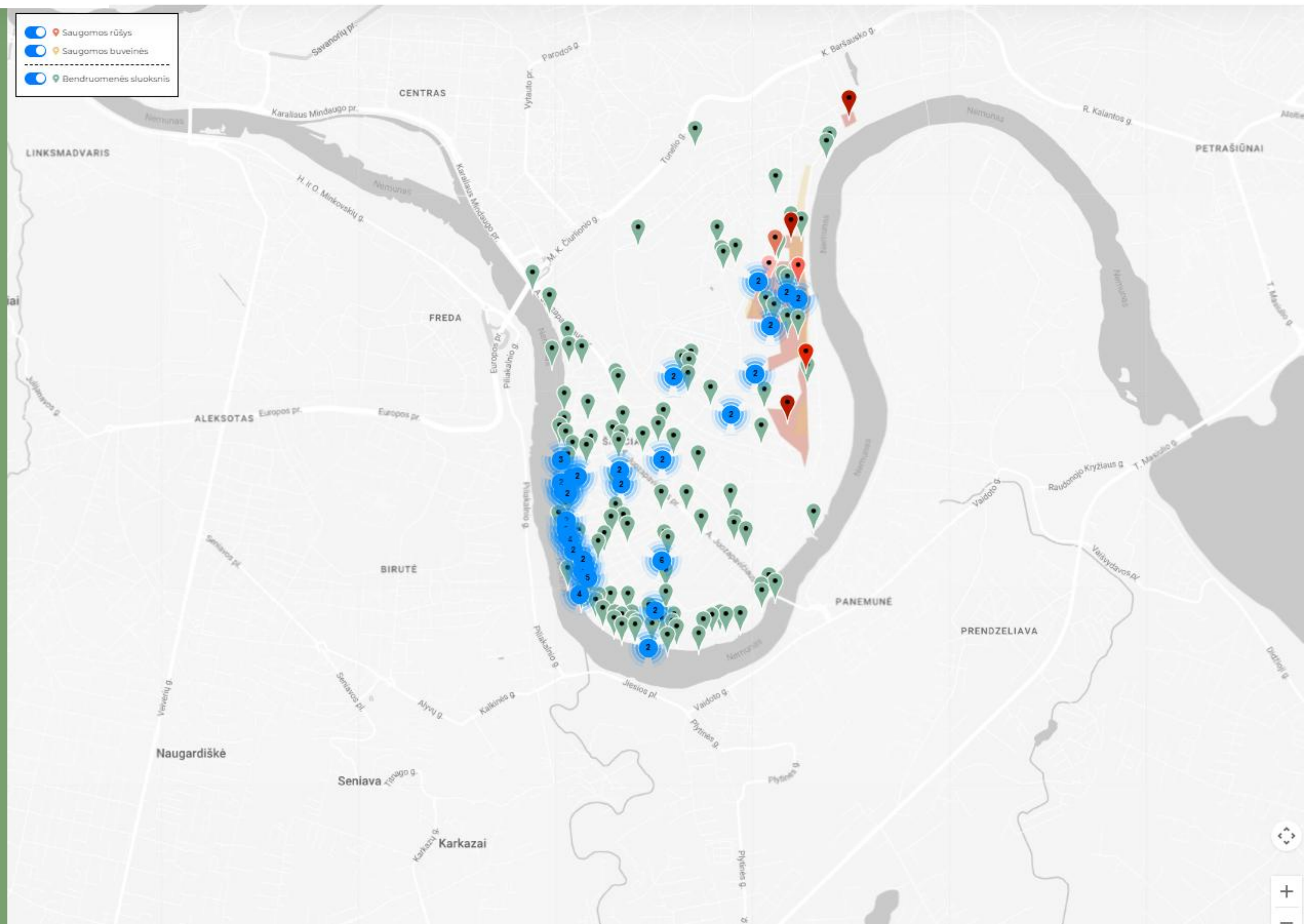
Kauno miesto Šančių rajono Gamtos žemėlapio tikslas - sukaupti informaciją apie vietos gamtą. Žemėlapis rodo svarbiausius Šančių gamtos kampelius, kuriuose ne tik galima sutikti retas rūšis ar buveines, bet ir atrasti svarbias poilsio bei įkvėpimo vietas, Šančių gamtos simbolius. Žemėlapis tapo svarbiu atramos tašku kuriant urbanistinę Šančių viziją.

Gamtos žemėlapis buvo kuriamas kartu su Baltijos aplinkos forumu BEF, KTU Statybos ir architektūros fakultetu bei Šančių bendruomene. Tai yra projekto „Genius loci: urbanizacija ir pilietinė bendruomenė“ rezultatas.

Kaip kurti Šančių gamtos žemėlapi

Turite klausimų?

Kurk žemėlapi





Atminties žemėlapis

"Negalima ateities tiesiog atskirti nuo praeities. [...] Ateitį ateiname tik per praeitį. Ypač, kai ta praeitis vis dar jaučiama dabartyje. Ji tiesiog yra, su ja reikia kažką daryti, nes kelias į ateitį liks tiesiog užkirstas. O juk tikslas yra ateitis, praeityje neliksi. [...] Tai transformuojanti energija." Aleida Assman, atminties kultūros tyrėja

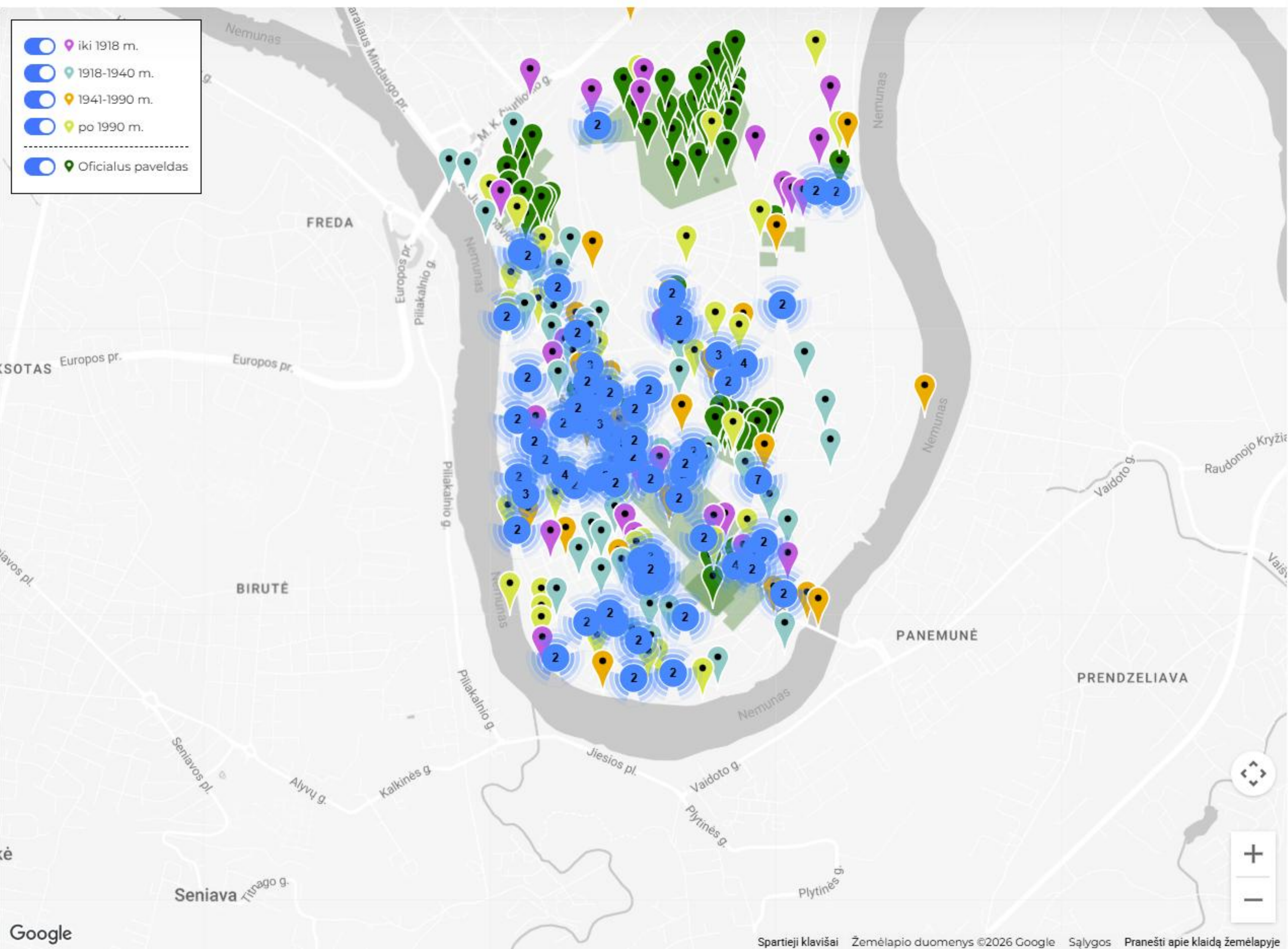
Šančių Atminties žemėlapio tikslas yra kaupti asmenines ir kolektyvines atminties vertybes ir, dalinantis jomis su kitais, sukurti Šančių istoriją, paremtą ne tik oficialių institucijų formuojama politika, bet ir kiekvieno mūsų prisiminimais, išgyvenimais, legendomis, šeimos nuotraukomis ir kt. Šis žemėlapis tapo atramos tašku kuriant Šančių urbanistinę viziją ir priemone patiems geriau pažinti šį rajoną.

Žemėlapis buvo kuriamas kartu su KTU Statybos ir architektūros fakultetu bei Šančių bendruomene. Tai yra

Kaip tapti Šančių istorijos kūrėju

Turite klausimų?

Kurk žemėlapi





Atminties žemėlapis

"Negalima ateities tiesiog atskirti nuo praeities. [...] | ateitį ateiname tik per praeitį. Ypač, kai ta praeitis vis dar jaučiama dabartyje. Ji tiesiog yra, su ja reikia kažką daryti, nes kelias į ateitį liks tiesiog užkirstas. O juk tikslas yra ateitis, praeityje neliksi. [...] Tai transformuojanti energija." Aleida Assman, atminties kultūros tyrėja

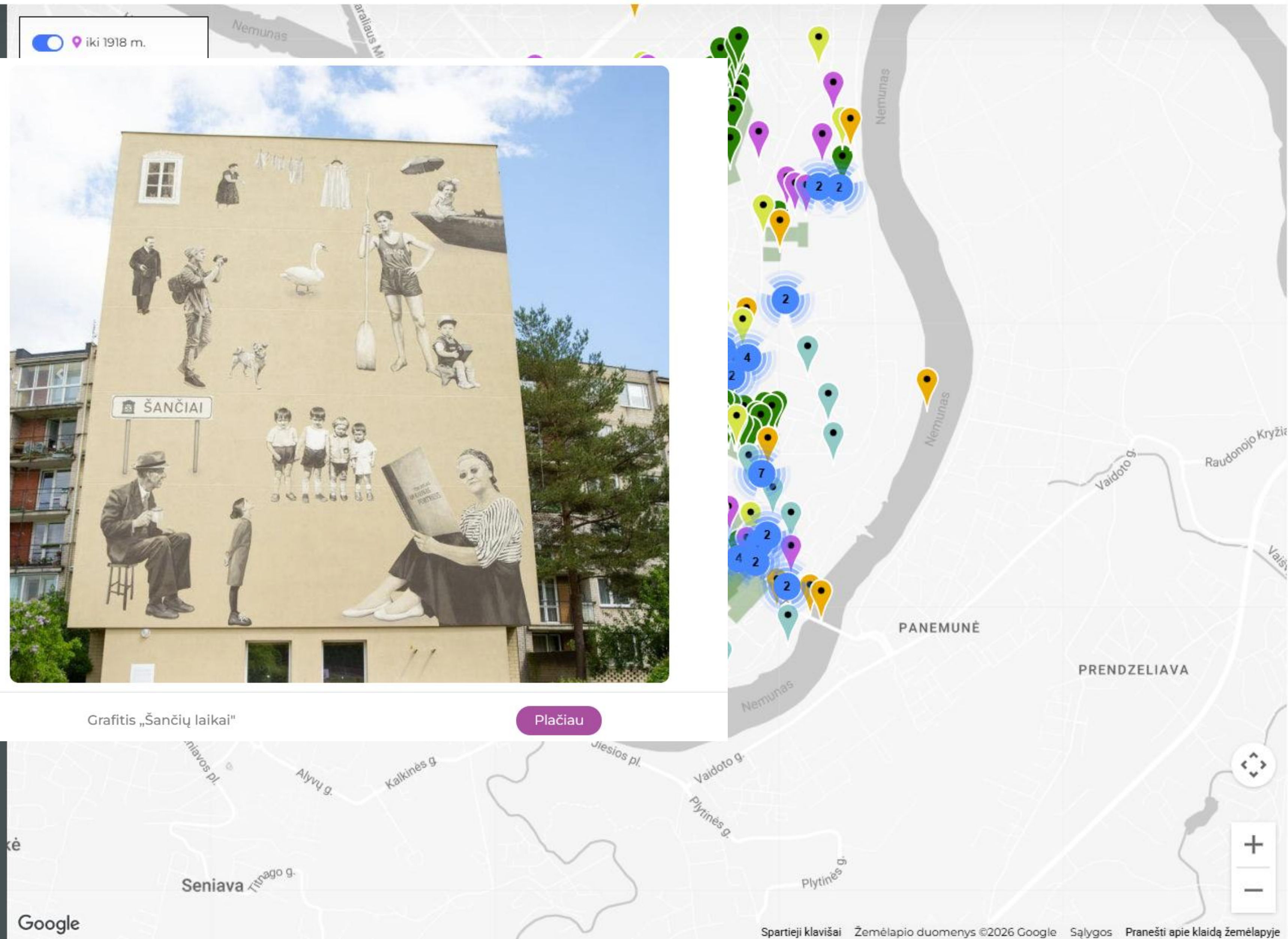
Šančių Atminties žemėlapio tikslas yra kaupti asmenines ir kolektyvines atminties vertybes ir, dalinantis jomis su kitais, sukurti Šančių istoriją, paremtą ne tik oficialių institucijų formuojama politika, bet ir kiekvieno mūsų prisiminimais, išgyvenimais, legendomis, šeimos nuotraukomis ir kt. Šis žemėlapis tapo atramos tašku kuriant Šančių urbanistinę viziją ir priemone patiems geriau pažinti šį rajoną.

Žemėlapis buvo kuriamas kartu su KTU Statybos ir architektūros fakultetu bei Šančių bendruomene. Tai yra

Kaip tapti Šančių istorijos kūrėju

Turite klausimų?

Kurk žemėlapi



Grafitis „Šančių laikai“

Plačiau



Atminties žemėlapis

"Negalima ateities tiesiog atskirti ateiname tik per praeitį. Ypač, kai dabartyje. Ji tiesiog yra, su ja reikia likti tiesiog užkirstas. O juk tikslas yra. Tai transformuojanti energija." Alas kultūros tyrėja

Šančių Atminties žemėlapis tik ir kolektyvinės atminties vertybėmis, sukurti Šančių istoriją, pabrėžti institucijų formuojama politika prisiminimais, išgyvenimais, lemtis, nuotraukomis ir kt. Šis žemėlapis kuriant Šančių urbanistinę viziją geriau pažinti šį rajoną.

Žemėlapis buvo kuriamas kartu su architektūros fakultetu bei Šančių bendruomene.

Kaip tapti Šančių bendruomene?

Turite klausimų?

Kurk žemėlapi

Grafitis „Šančių laikai“

Informacija apie objektą / įvykį:

Ėjau pasivaikščiotsu šeima ir pamačiau.

Informacijos šaltinis:

<https://afterway.app/lt/vietoves/grafitis-sanciu-laikai>

Raktažodžiai:

grafiti

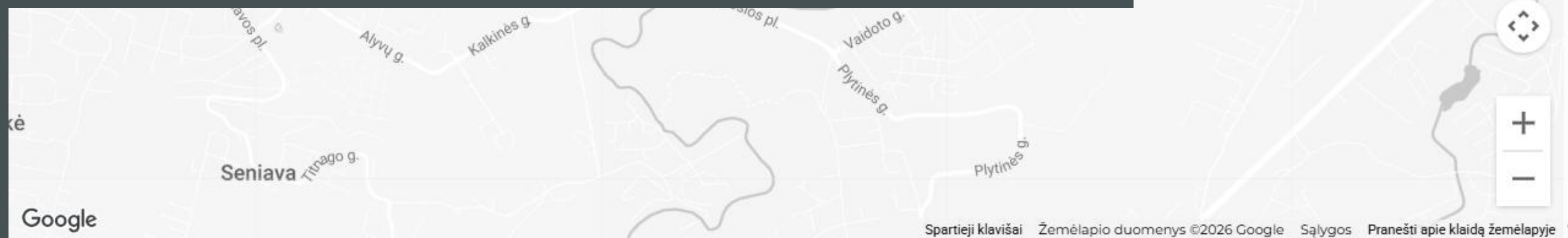
Paveldo tipas: Materialus paveldas → Meno kūrinys

Objekto / įvykio data: po 1990 m.

Vietos tipas: Gatvė / Street

Adresas: Kranto al. 62, 45282 Kaunas

GRĮŽTI | ŽEMĖLAPI





Dabarties žemėlapis

Dabarties žemėlapio tikslas - sukaupti duomenis apie tai, ką bei kokiose Šančių vietose veikia ir patiria rajono gyventojai ir lankytojai.

Kurios Šančių vietos jums yra svarbios ir kodėl? Pažymėkite tašku šią vietą žemėlapyje ir aprašykite savo patirtį.

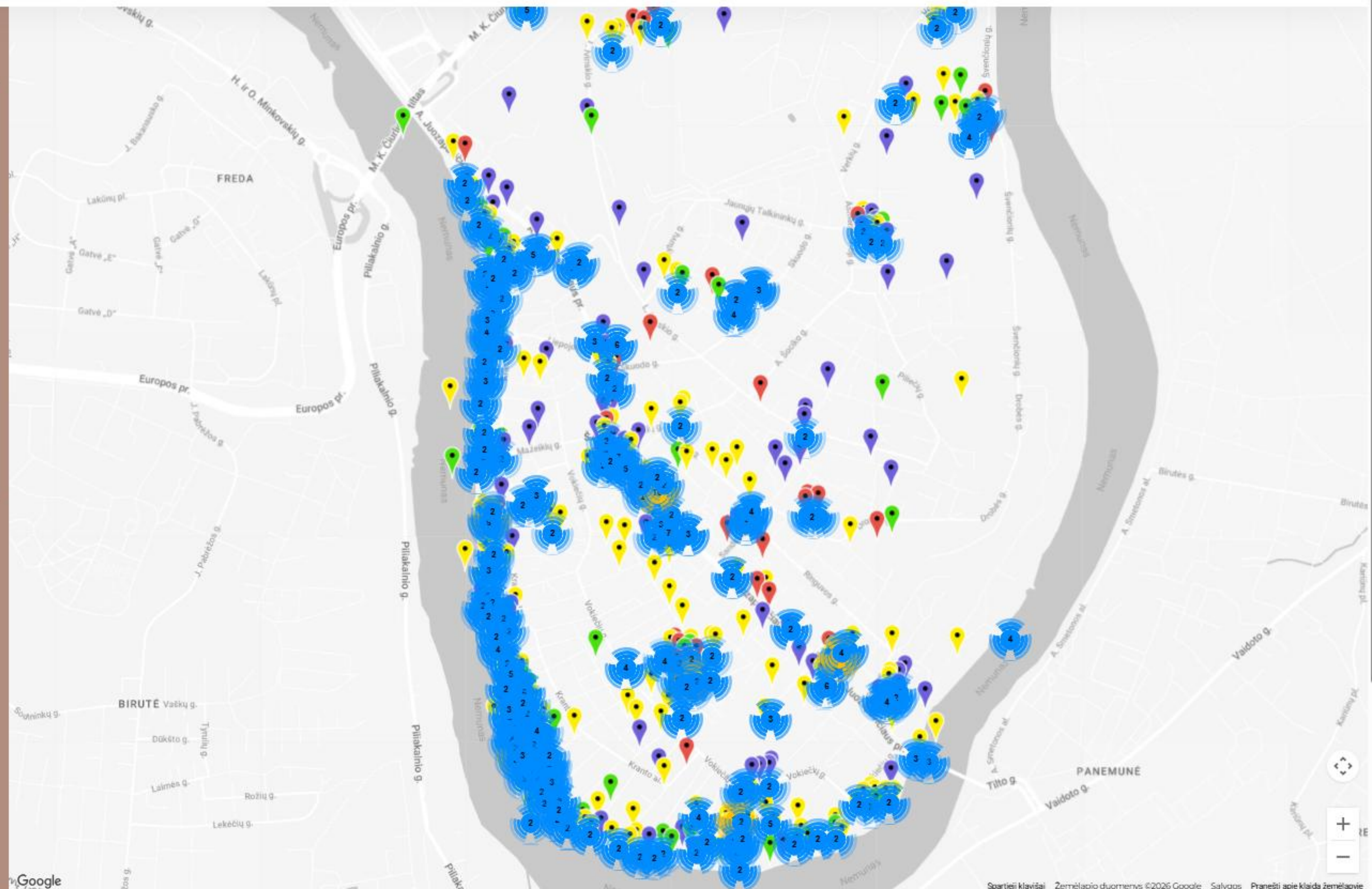
Miestas - tai ne tik atviros erdvės ir pastatai, tai - ir bendruomenė, kuri naudojasi viešosiomis erdvėmis, jas keičia, pritaiko savo poreikiams bei suteikia joms socialinę prasmę. Alexander Stähle sukūrė sociotopų žemėlapių metodą, kuris leidžia objektyviai nustatyti miesto viešųjų erdvių socialines paskirtis ir reikšmes, remiantis žmonių patirtimi. Šis žemėlapis įtraukia į aplinkos planavimo procesą bendruomenę bei atspindi Šančių žmonių socialinius poreikius. Šis žemėlapis tapo atramos tašku kuriant Šančių urbanistinę viziją.

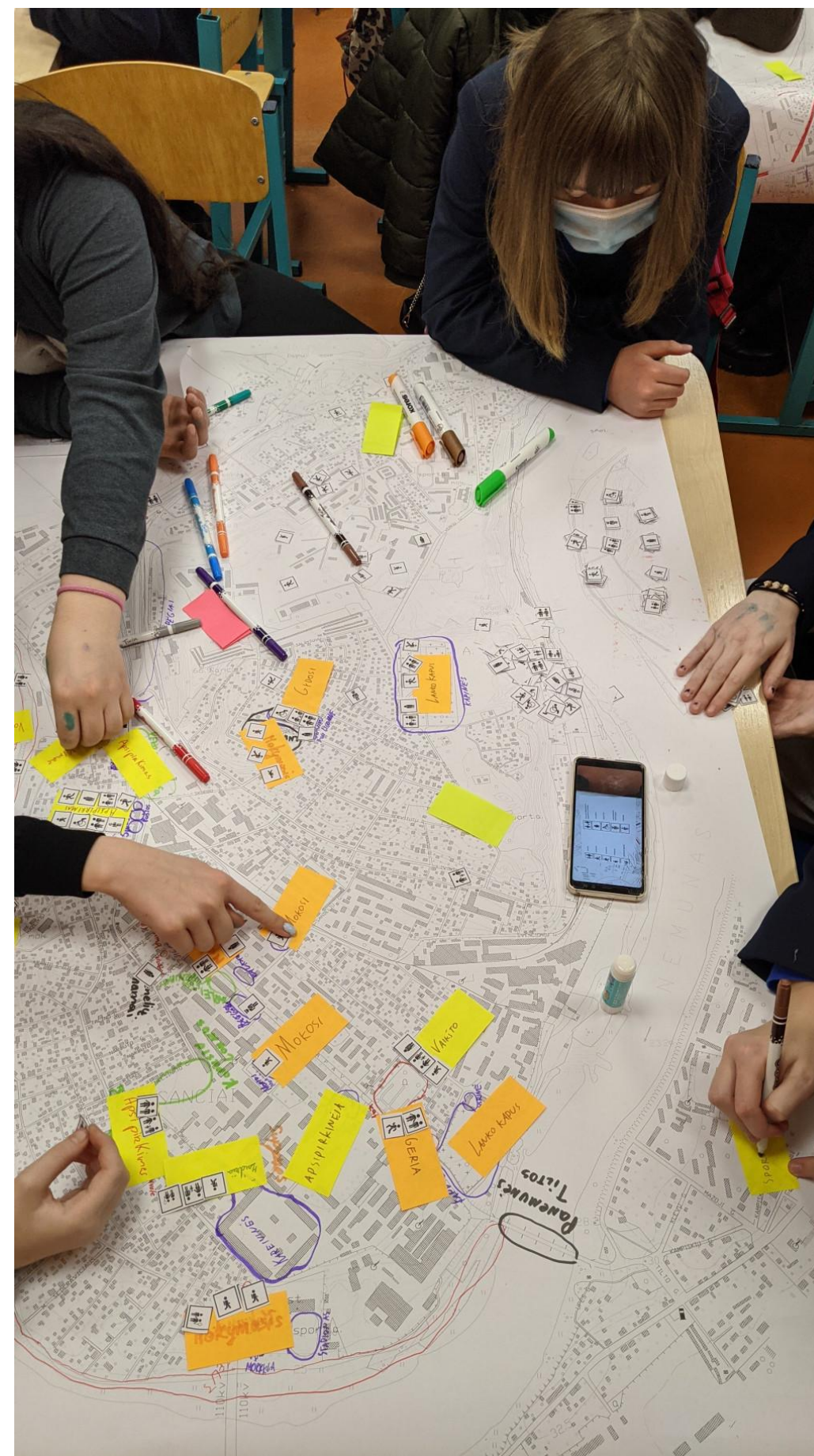
Žemėlapis buvo kuriamas kartu su KTU Statybos ir architektūros

Kaip tapti Šančių dabarties žemėlapio kūrėju

Turite klausimų?

Kurk žemėlapij







Tiltas

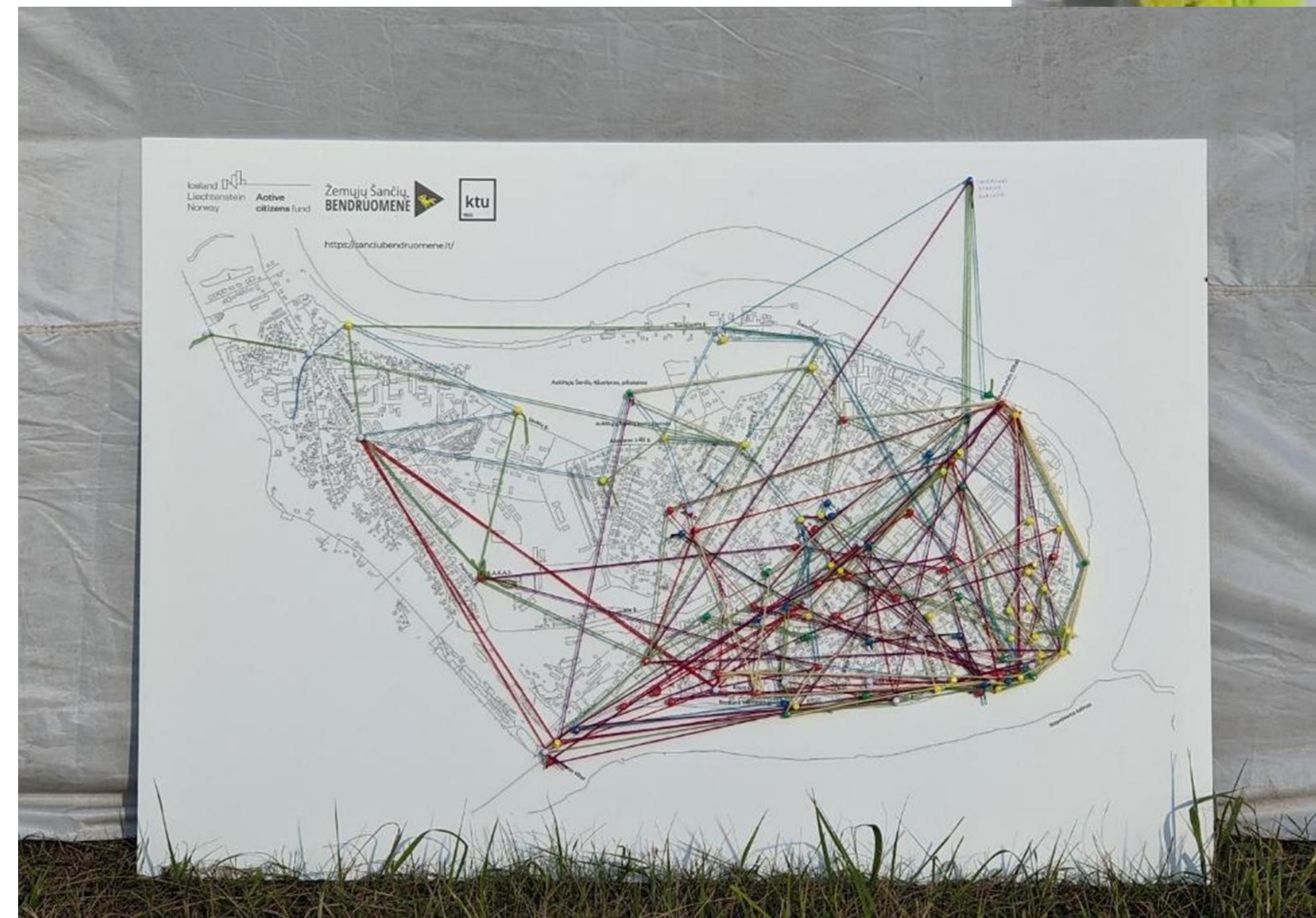
Bažnyčia

Aukštųjų
Šančių
piliakalnis

Šančių
biblioteka

Karių
kapinės

Kareivinės



DIRBTUVIŲ REZULTATAI

Projekto „Genius loci“ metu įvykdytos kūrybinės dirbtuvės buvo viena iš dalyvaujamojo planavimo priemonių, kūrusių įtraukią aplinką vaikams, jaunimui ir suaugusiems bei skatinusių dalyvauti urbanistiniame planavime ir kurti savo miesto viziją. Kūrybinių dirbtuvių metu dalyviai įvairiomis priemonėmis ir metodais išreiškė savo vizijas apie Kauno Šančių rajono viešąsias erdves. Meninės raškos ir vizualizacijų naudojimas padėjo lengviau sujungti subjektyvius pastebėjimus ir mintis į vientisą vaizdą, atspindintį platesnės bendruomenės poreikius. Apibendrinant dirbtuvių dalyvių sudarytus žemėlapius tampa matomos pasikartojančios idėjos ir siūlymai. Siekiant objektyvizuoti galutinį žemėlapi, proceso rezultatams apibendrinti panaudoti sociotopų ir Ch. Alexander'io modelių metodai, kurių pagrindu buvo renkami ir apdorojami Šančių tyrimų duomenys. Remiantis šiais duomenimis, galima daryti sprendimus apie viešųjų erdvių infrastruktūros plėtrą ir įgyvendinimo poreikį konkrečiose šio rajono vietose.

XX amžiaus pabaigoje miestų tyrinėtojai pradėjo vartoti terminą „erdvinis teisingumas“. Urbanisto Edvard Soja nuomone, erdvinis teisingumas – tai teisė į miestą ir jo erdvinis išteklius, miesto teikiamą naudą, suteikiančią teisę ne tik naudotis, bet ir kurti bei formuoti miestą. Dalyvaujantis planavimas tapo svarbia miestų planavimo dalimi, galimybe gyventojams išreikšti savo lūkesčius ir kurti erdvę pagal vietos vartotojų poreikius.

Šančių žemėlapiai yra projekto „Genius loci: urbanizacija ir pilietinė bendruomenė“ rezultatas. Žemėlapius kūrė KTU Statybos ir architektūros fakultetas ir Šančių bendruomenė.



ŠANČIŲ VIZIJOS KŪRYBINIŲ DIRBTUVIŲ REZULTATAI

VIEŠOSIOS ERDVĖS, IŠSKIRTOS VAIKŲ IR PAAUGLIŲ KŪRYBINIŲ DIRBTUVIŲ METU

VIEŠOSIOS ERDVĖS, IŠSKIRTOS SUAUGUSIŲJŲ KŪRYBINIŲ DIRBTUVIŲ METU

KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS VYKO: SUAUGUSIŲJŲ - 2022 02 24, VAIKŲ IR JAUNIMO - 2023 03 06-07

KŪRYBINIŲ DIRBTUVIŲ DALYVIŲ SIŪLOMI VIEŠŲJŲ ERDVIŲ INFRASTRUKTŪROS ELEMENTAI

	NATŪRALI GAMTA (laukinė augalija, natūrali pakrantė, miškas, natūralus reijefas)		DEKORATYVINIAI ŽELDINIAI (veja, gėlės, dekoratyviniai augalai, vertikalus želdinimas, bendruomeniniai daržai, oranžerija, pergolė, parkas, vaismedžiai)
	PASIVIŲ VEIKLŲ INFRASTRUKTŪRA (susiukai, lauko baldai, pavėsinės, hamakai, knygų namelis, lauzavietė, terasa, apžvalgos aikštelė, lauko šachmatai, paukščių stebėjimo bokštelis, basų kojų takas, WC)		RENGINIŲ INFRASTRUKTŪRA (susibūrimų vieta, amfiteatras, muzikos erdvė, kino teatras, klubas, karuselės)
	AKTYVIŲ VEIKLŲ INFRASTRUKTŪRA (vaikų žaidimų aikštelė, supynės, lauko žaidimo sporto aikštelės (krepšinis, tinklinis, futbolas, tenisas), batutas, treniruokliai, nedlenčių infrastruktūra, žemos pramogų erdvė)		EDUKACINĖ/INFORMACINĖ INFRASTRUKTŪRA (skulptūros, lauko galerija, lauko sienos piešiniai, meninė instaliacija, reklama, skelbimų lenta)
	POILSIO PRIE VANDENS INFRASTRUKTŪRA (paplūdimys, baseinas, fontanas, smėlis, priejimas prie vandens, maudymosi vieta, lieptelis, persirengimo kabina, irklavimo bazė, vieta žvejybai, nudistų plažas)		GYVŪNŲ PRIEŽIŪROS INFRASTRUKTŪRA (šunų vedžiojimo vieta, šunų dresavimo vieta, paukščių maitinimo vieta)
	NEMOTORIZUOTO TRANSPORTO INFRASTRUKTŪRA (dviračių takas, pėsčiųjų takas, paspirtukų takas, kieta dangų, promenada, dviračių stovėjimo vieta, dviračių pavėsinė, dviračių nuoma)		LAIVYBOS INFRASTRUKTŪRA (prieplauka, tiltas)
	MOTORIZUOTO TRANSPORTO INFRASTRUKTŪRA (automobilių stovėjimo vieta, kelių ženklai, autobusų stotelė, gatvė)		MAISTO/MAITINIMO INFRASTRUKTŪRA (kavinė, pikniko vieta, maistas, parduotuvė, kepsninė, restoranas, baras)

KŪRYBINIŲ DIRBTUVIŲ DALYVIŲ SIŪLOMI VEIKLŲ PRIORITETAI VIEŠOSIOSE REDVĖSE

	apsipirkinėjimas		pasisėdėjimas		pasisėdėjimas kavinėje		sportas/žaidimai
	automobilių statymas		pasisėdėjimas		pasivaikščiojimas		susitikimai
	daržininkavimas		pasivaikščiojimas		pasivaikščiojimas		šuns vedžiojimas
	fotografavimas		pasivaikščiojimas		pasivaikščiojimas		vaikų žaidimai
	grožėjimasis gėlėmis		pasivaikščiojimas		pasivaikščiojimas		važiavimas dviračiu
	grožėjimasis panoramomis		pasivaikščiojimas		pasivaikščiojimas		viešojo transporto laukimas
	kitos kultūrinės veiklos		pasivaikščiojimas		pasivaikščiojimas		vitrinų stebėjimas
	laivyba		pasivaikščiojimas		pasivaikščiojimas		žaidimai su kamuoliu
	mankšta		pasivaikščiojimas		pasivaikščiojimas		žvejyba
	maudynės		pasivaikščiojimas		pasivaikščiojimas		



TYRIMAS I. EMOCIJŲ ANALIZĖS ŽEMĖLAPIS

EMOCIJŲ SUSIJUSIŲ SU ŠANČIŲ TERITORIJA ANALIZĖ

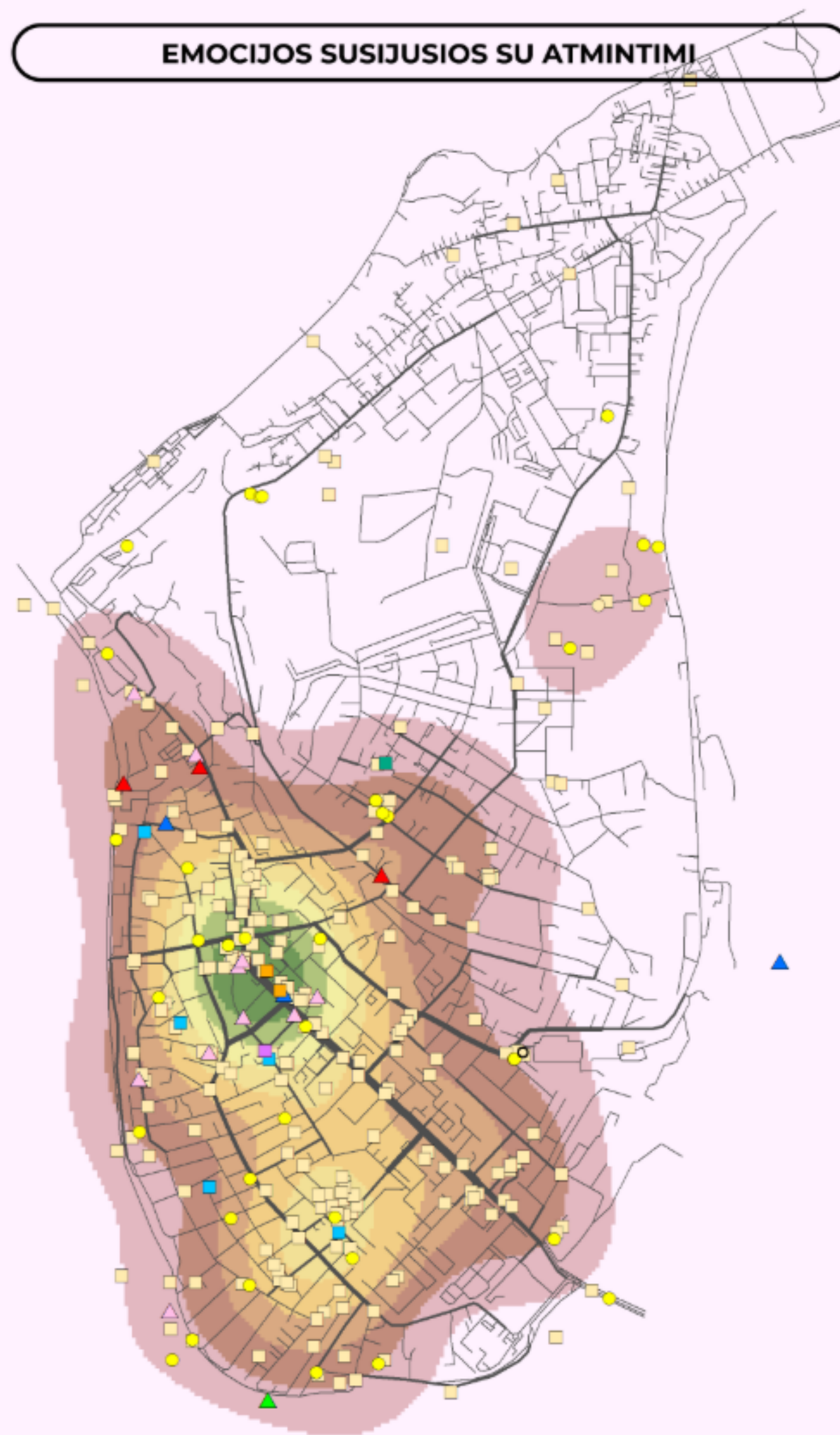
- EMOCIJOS SUSIJUSIOS SU ATMINTIMI
- EMOCIJOS VIEŠOSE ERDVĖSE
- EMOCIJOS GAMTINĖSE TERITORIJOSE

Emocijų žemėlapiai - tai teminiai žemėlapiai, naudojami emocijoms vaizduoti. Jie parodo didelės žmonių grupės sudėtingų emocijų erdvinį pasiskirstymą. Emocijų žemėlapių tikslas - pavaizduoti ryšius tarp emocijų ir geografinės vietovės. Tokie žemėlapiai gali padėti atsakyti į klausimus apie tai, kaip žmonės jaučiasi skirtingose vietose. Emocijų žemėlapių sudarymas yra ypač svarbus tyrinėjant miesto aplinką, nes tokia aplinka paprastai yra tankiai apgyvendinta ir intensyviai naudojama, todėl joje egzistuoja sudėtingi emociniai ryšiai su konkrečiomis vietomis. Šančių emocijų žemėlapiai buvo sukurti atlikus Šančių gyventojų ir lankytojų tekstinių įrašų interaktyviuose internetiniuose žemėlapiuose turinio analizę ir lokalizavus nustatytas emocijas žemėlapyje. Žemėlapiai parodo tiek

TYRIMAS II. ERDVĖS SINTAKSĖS ŽEMĖLAPIS

TYRIMAS III. KULTŪROS PAVELDO ŽEMĖLAPIS

EMOCIJOS SUSIJUSIOS SU ATMINTIMI



Ženklių paaiškinimas



„Atminties“ vietų tankumo zonos
(žalia spalva rodo didžiausią tankumą)



Gatvės ir jų pasirinkamumas
kelionėms į „atminties“ vietas
(storesnės linijos žymi svarbesnes gatves)

Ryškiai teigiamos emocijos:

- Ramybė
- Džiaugsmas
- Pasitikėjimas

Labiau teigiamos negu neigiamos emocijos:

- Susidomėjimas
- Susitalkymas
- Susimąstymas
- Nuostaba
- Nuojauta

Labiau neigiamos negu teigiamos emocijos:

- Nuogąstavimas
- Nuobodulys
- Išsiblaškymas

Ryškiai neigiamos emocijos:

- Apmaudas
- Pyktis
- Liūdesys
- Pasibjaurėjimas
- Baimė



TYRIMAS I. EMOCIJŲ ANALIZĖS ŽEMĖLAPIS

TYRIMAS II. ERDVĖS SINTAKSĖS ŽEMĖLAPIS

Šančius.

Šančių tyrime panaudoti dviejų tipų duomenys: atviri (gatvių ir takų tinklas, užstatymas, parduotuvių ir visuomeninių objektų išsidėstymas, pastatų aukščiai, kt.) ir Šančių gyventojų bei svečių pateikta informacija, kuri leido bendrus erdvės sintaksės modelius papildyti „vietos žinojimu“ ir taip geriau suprasti Šančių erdvinės struktūros ypatumus. Penki žemėlapiai nagrinėja Šančių erdvės bei žmonių sąveiką keliaujant į parduotuves, visuomeninius objektus bei į interaktyviuose žemėlapiuose nurodytas atminties, dabarties ir gamtos vietas. Kiekviename iš žemėlapių parodyta:

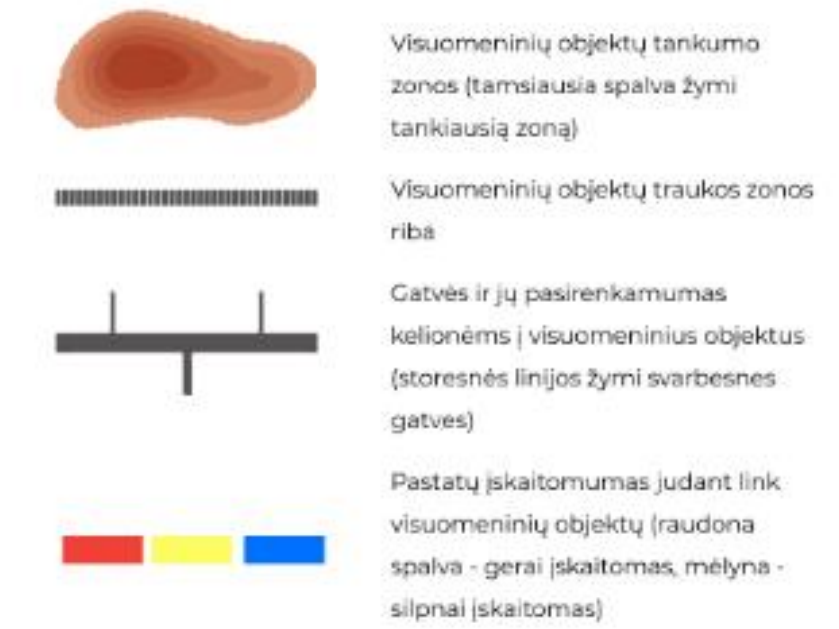
- Tiriamų objektų (parduotuvių, atminties vietų ir t.t.) koncentracijos vietos;
- Tiriamų objektų kuriamas traukos laukas;
- Gatvės, dažniausiai pasirenkamos kelionėms pėsčiomis, judant link žemėlapyje norodytų objektų;
- Pastatų „įskaitomumas“ judant link tiriamų objektų: tuo didesnis, kuo daugiau žmonių praeina pro pastatą, kuo dažniau jis matomas tiesios gatvės atkarpos gale, kuo jis aukštesnis.

Gretinant penkis žemėlapius vieną su kitu išryškėja Šančių

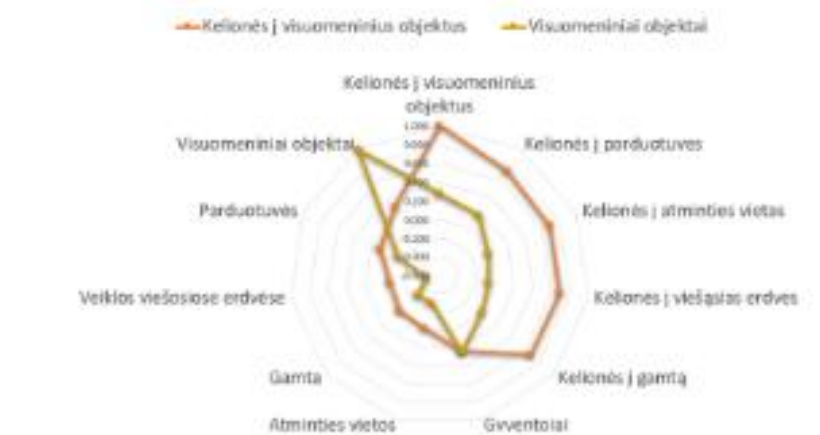
VISUOMENINIAI OBJEKTAI



Ženklų paaiškinimas



Sinergija tarp urbanistinės struktūros elementų



TYRIMAS III. KULTŪROS PAVELDO ŽEMĖLAPIS



TYRIMAS I. EMOCIJŲ ANALIZĖS ŽEMĖLAPIS

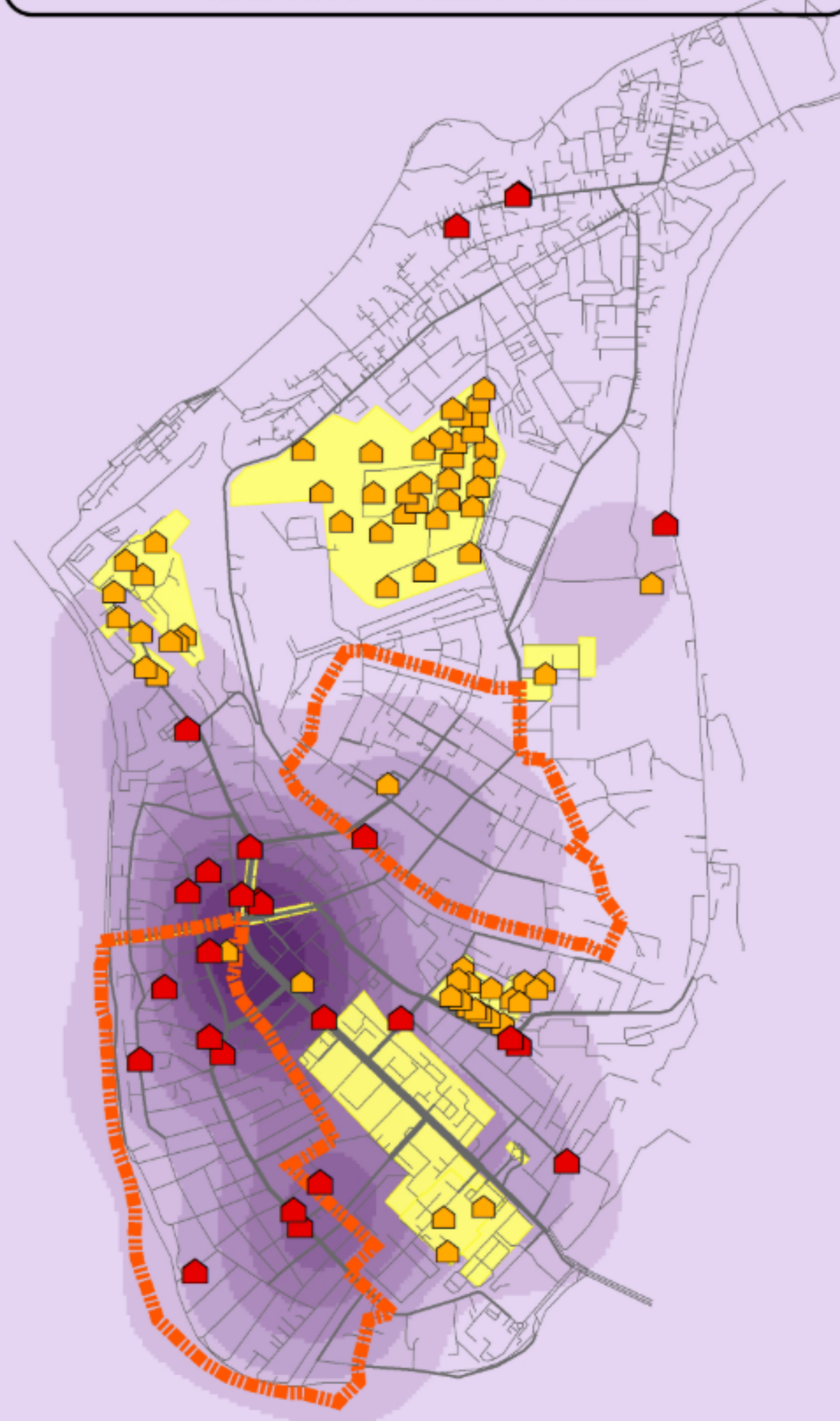
TYRIMAS II. ERDVĖS SINTAKSĖS ŽEMĖLAPIS

TYRIMAS III. KULTŪROS PAVELDO ŽEMĖLAPIS

Kultūros paveldo žemėlapis yra Šančių kolektyvinės atminties saugykla, suformuota iš bendruomenės narių asmeninių patirčių, sukauptų interaktyviame Šančių „Atminties“ žemėlapyje. Vienas iš svarbiausių žemėlapio tikslų – bendruomenės iniciatyva kurti Šančių istoriją. Paveldo žemėlapio turinį sudaro detali informacija apie oficialų paveldą bei bendruomenės pateikta informacija apie aktualius praeities objektus, asmenybes ir reikšmingus įvykius. Žemėlapis liudija apie Šančių kultūrinio, urbanistinio, architektūrinio palikimo unikalumą, kuris yra neatsiejama viso Kauno tapatybės dalimi.

Apibendrinus sukauptus duomenis, išskiriamos bendruomenei aktualiausios atminties zonos ir dvi urbanistinės struktūros teritorijos, esančios prie Nemuno bei šlaite tarp Aukštųjų ir Žemųjų Šančių. Paryškintos urbanistinės zonos yra savito užstatymo istoriškai susiformavusio gatvių tinklo struktūros, turinčios vertingųjų savybių požymių. Jose yra nemaža dalis bendruomenei aktualių praeities objektų, kurie gali būti siūlomi į Kultūros paveldo departamento Inventorinimo duomenų registrą, kaip galimi kandidatai į Nekilnojamųjų kultūros vertybių

KULTŪROS PAVELDO ANALIZĖ



Ženklių paaiškinimas



Didžiausio „atminties“ vietų tankumo zonos



Teritorijos turinčios vertingųjų savybių požymių



Aktualiausi vertingųjų savybių požymių turintys objektai (kandidatai į Kultūros vertybių registrą)



Kultūros vertybių registre registruoti kultūros paveldo kompleksai

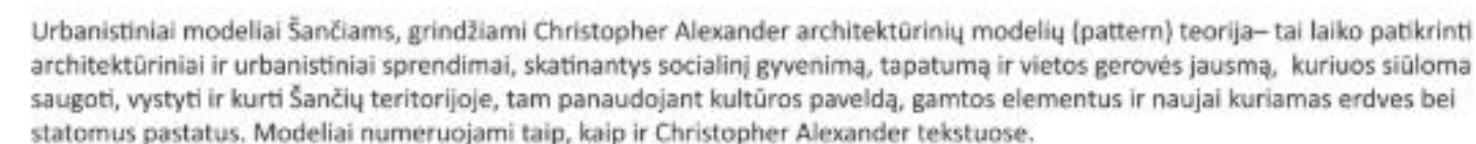


Kultūros vertybių registre registruoti kultūros paveldo objektai



Gatvės ir jų pasirinkamumas kelionėms į „atminties“ vietas (storesnės linijos žymi svarbesnes gatves)

III. Vizijoje išskirtos pėsčiųjų judėjimui svarbiausios gatvės ir takai, kurie jungia teritorijos urbanistinį unikalumą lemiančios



Pastaba: modelių schemas sukurios specialiai šiai viščiui, remiantis Christopher Alexander aprašymais

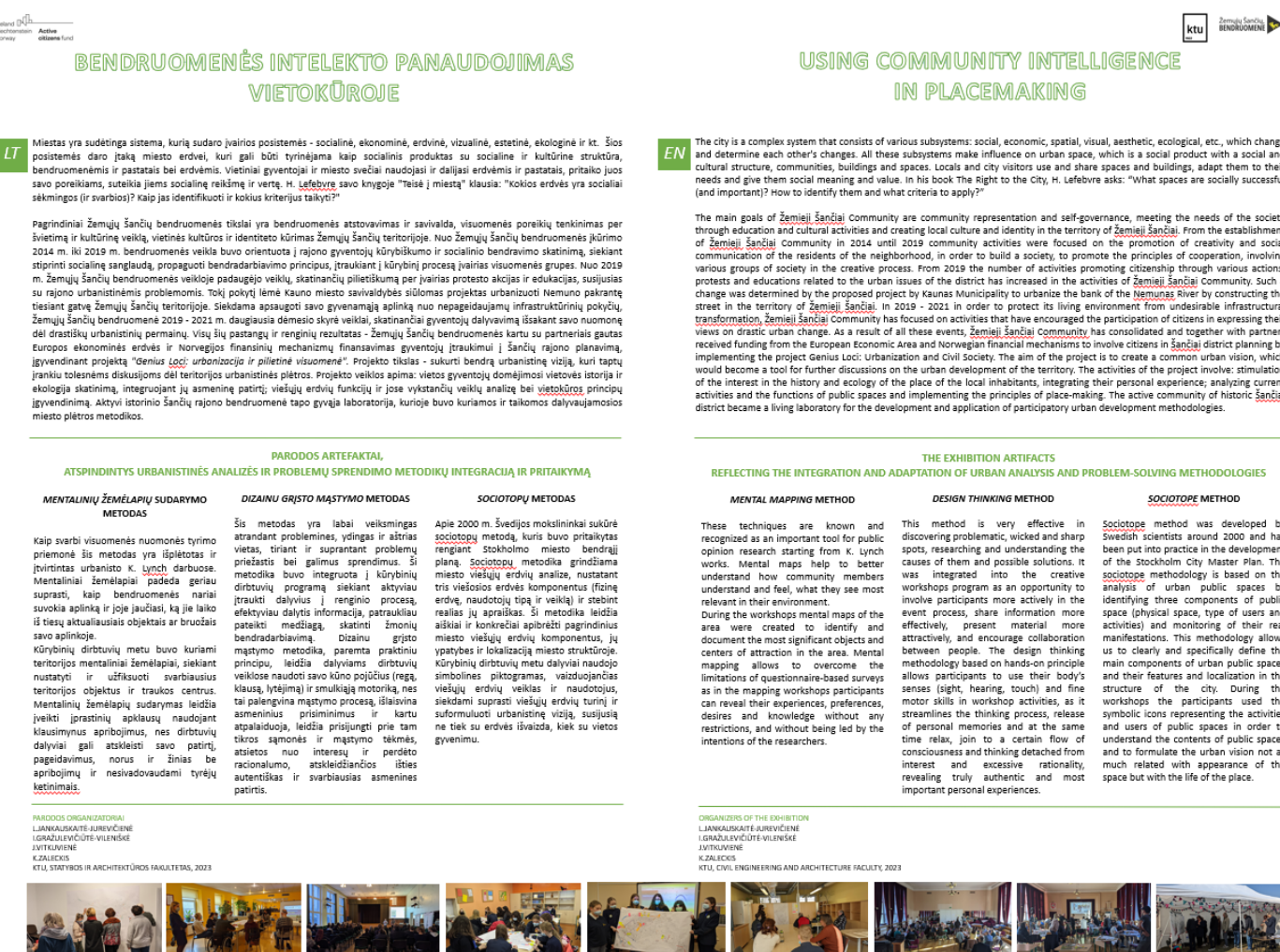


Projekto dirbtuvių rezultatų pristatymas Kauno miesto savivaldybėje 2022 05 30



Projekto rezultatų pristatymas Lietuvos Respublikos Seime, Ekonomikos ministrei Gintarei Skaistei 2022 05 16

**Projekto pristatymas parodoje „Šančių tapatumo paieškos“
Lietuvos dailininkų sąjungos Kauno skyriaus galerijoje
2023 02 09**





ŠANČIŲ URBANISTINĖ VIZIJA

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

VELEISK AUTOMOBILIAMS DOMINUOTI ŠIOJE ŽEMĖJE



Nature-based Solutions and innovative systems for assessment at the forefront of GreenInCities



02

GreenInCities

[Home](#)

[About](#)

[Cities](#)

[Tools](#)

[Solutions](#)

[Resources](#)

[News](#)

[Contact](#)

GreenInCities for urban regeneration: participatory and sustainable greening solutions for all



2024-2027

101139730 — HORIZON-MISS-2023-CLIMA-CITIES-01



Funded by the European Union

GreenInCities

Nature-based Solutions and innovative systems for assessment at the forefront of GreenInCities

Partneriai:

- 31 partneris
- 5 miestai lyderiai:
- 6 miestai sekėjai

KTU tyrėjai:

- Prof.D.Pupeikis
- Prof.J.Kamičaitytė
- Doc.dr. V.Bocullo
- Doc.dr. I.Gražulevičiūtė-Vileniškė
- Lekt. J.Vitkuvienė
- Lekt. L.Jankauskaitė-Jurevičienė
- Dokt.L.Morkūnaitė

Dalyviai:

- Moksleiviai
- Senjorai
- Ekspertai
- KTU architektūros studentai
- Kitos gyvybės formos (Non-humans)

Metodai/Įrankiai:

- Bio-bendradarbiavimo kūrybinės dirbtuvės: Sociotopų metodas, Dizainu grindžiamo mąstymo metodas, bioįvairovės fiksavimas, empatijos žemėlapis, DI
- SiticenSensing mobilioji aplikacija (LIU APP)
- Interaktyvi platforma – Skaitmeninis Birštono dvynys

Rezultatai:

- Praktiškai įgyvendinti tiriamoje teritorijoje

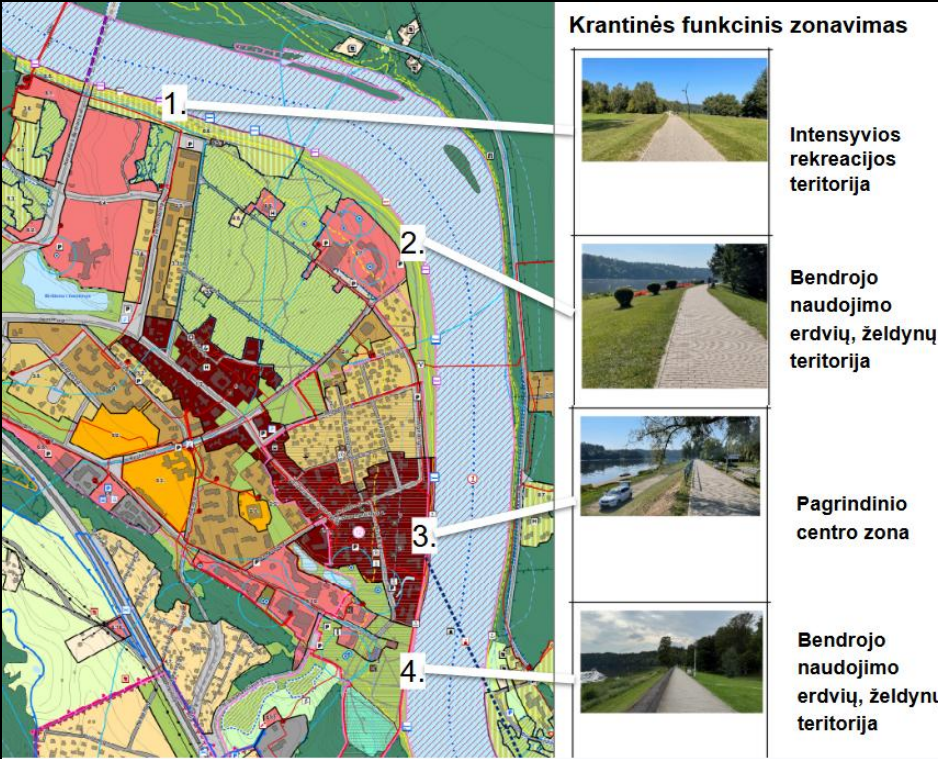
GreenInCities

Leader Cities



GreenInCities

Follower Cities



GreenInCities

ktu
1922




Funded by the European Union



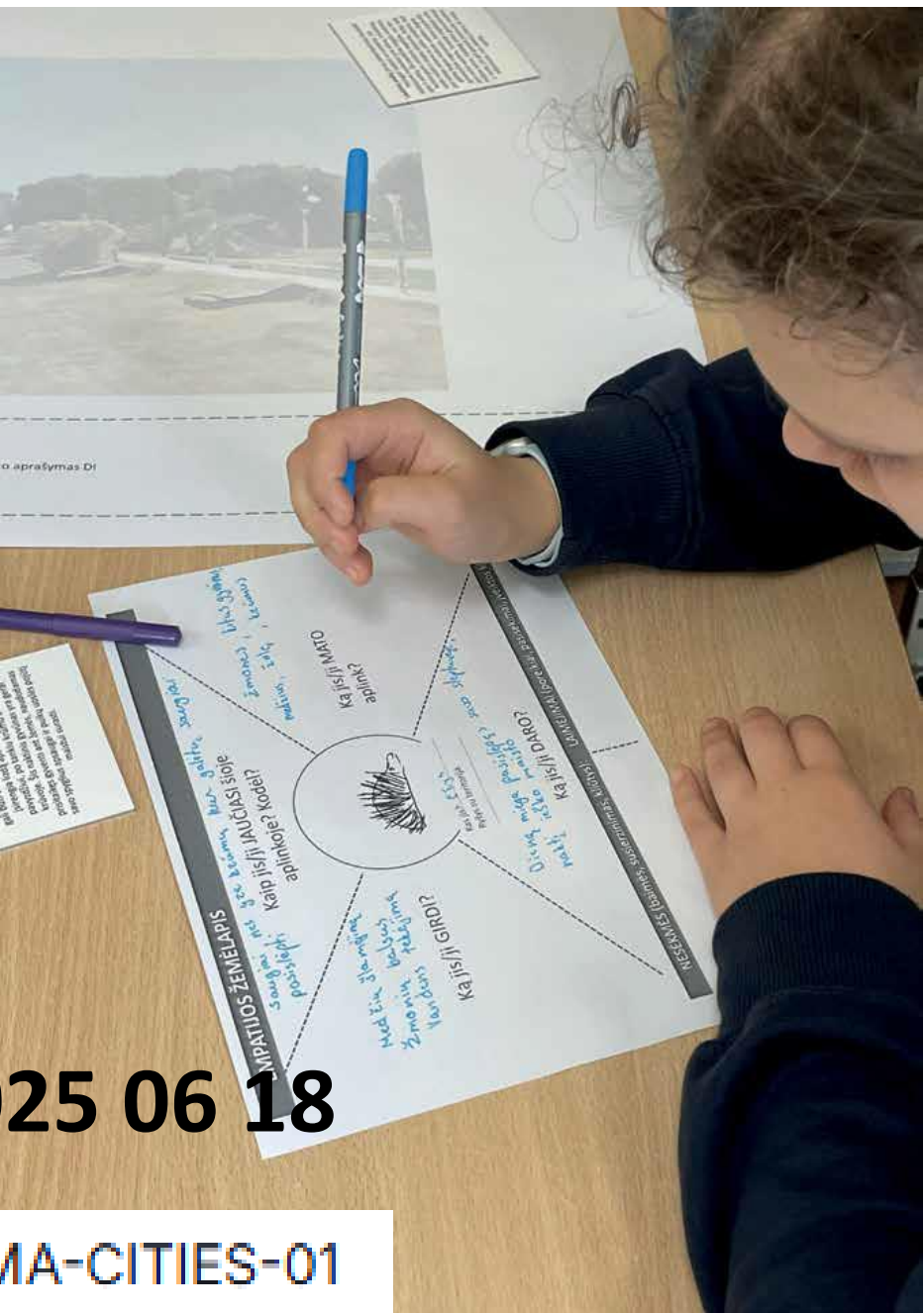


BIO-COLLABORATION WORKSHOP:

Co-Design Methodology Handbook for NBS

Laura Jankauskaitė-Jurevičienė
 Indrė Gražulevičiūtė-Vileniškė
 Jurgita Vitkuviienė
 Jūratė Kamičaitytė
 Darius Pupeikis
 Vytautas Bocullo

Kūrybinės dirbtuvės su moksleiviais 2025 06 18





1

Laukinių ančių (*Anas platyrhynchos*) buveinė tiesiogiai susijusi su vandeniu. Jos dažniausiai randamos prie ežerų, tvenkinių, upių ir pelkių. Šie paukščiai mėgsta vietas, kuriose gausu vandens augalijos, nes ten randa maisto ir saugią sleptuvę. Antys taip pat renkasi vietas su šilku vandeniu, kad galėtų lengvai maitintis vandens dugne gyvenančiais organizmais. Antys paprastai per naktį vandens, tankioje augalijoje arba mažose salose. Kadangi antys gerai plaukioja ir nardo, jos gali gyventi įvairiuose vandens telkiniuose, nuo didelių ežerų iki mažų upelių.

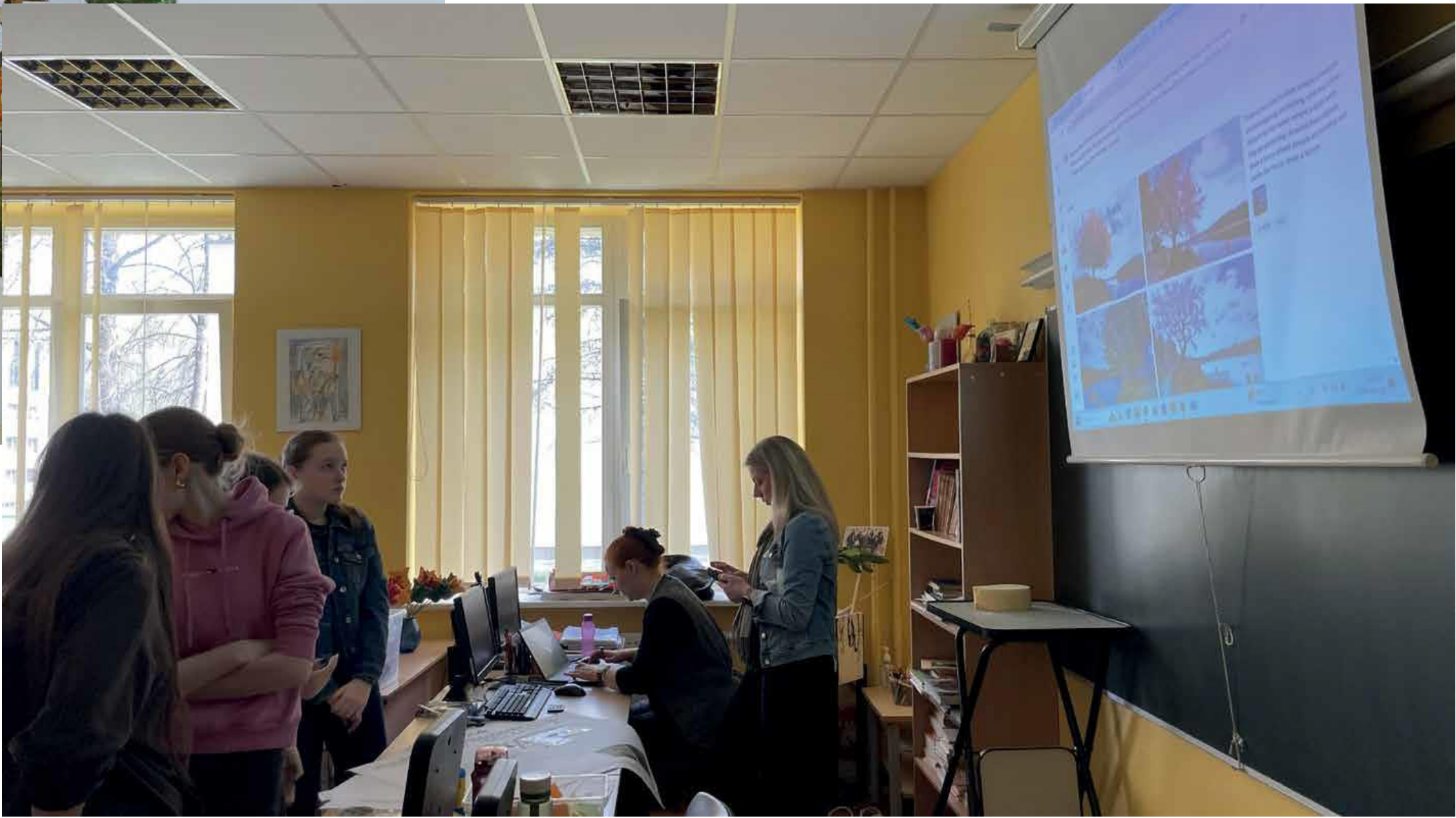
2



9

Mėlynoji zylė (*Cyanistes caeruleus*) yra labai prisitaikantis paukštis, todėl jos buveinė gali skirtis. Dažniausiai ji randama lapuočių ir mišriuose miškuose, parkuose, soduose ir net miesto žaliosiose erdvėse. Mėgstamiausios mėlynosios zylės vietos yra senų medžių drevės, kuriose ji peri. Šie paukščiai taip pat mėgsta krūmus, kurie jiems suteikia apsaugą ir yra svarbus maisto šaltinis. Maistui mėlynosios zylės renkasi įvairius vabzdžius, o rudenį ir žiemą – sėklas ir uogas.

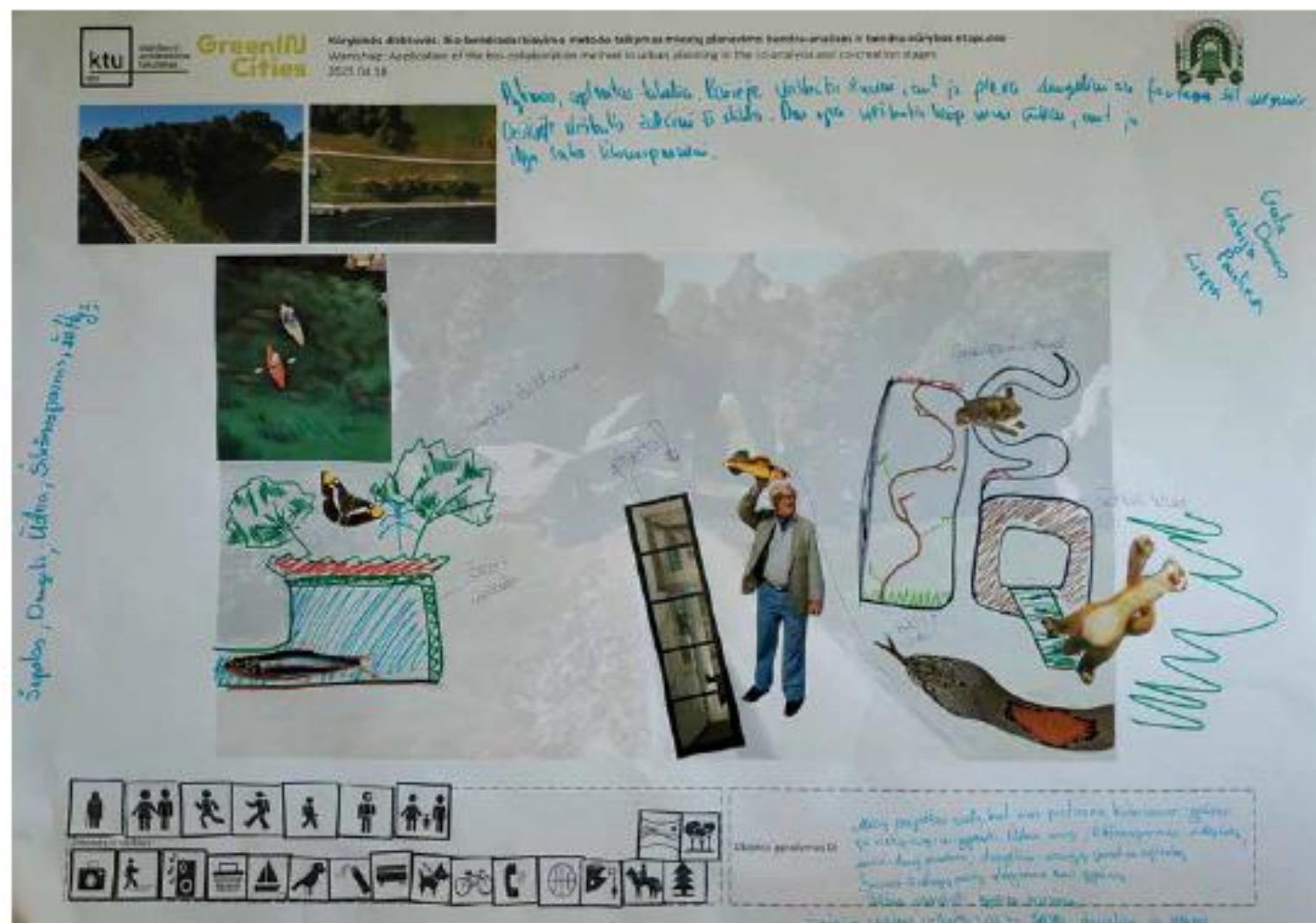
10



Bio-bendradarbiavimo kūrybinės dirbtuvės: Sociotopų metodas, Dizainu grindžiamo mąstymo metodas, empatijos žemėlapis, DI



Poster, created by workshop participants, including the analysis of users and activities of the territory, visual representation of created habitat and written prompt. This particular concept envisions functional sculpture "totemic pole" as a multi-species habitat.



Poster, created by workshop participants. This particular concept envisions transparent glass structure as a multi-species habitat and an observation spot. Printscreen of the digital twin of Birštonas served as background for representing ideas of participants



STEP 6. Visualization of solutions, generated using AI tool and prompts written by workshop participants representing glass structures and buildings integrated in the embankment as well as stone or concrete cave that could serve both as sculptural feature and as habitat for water animals

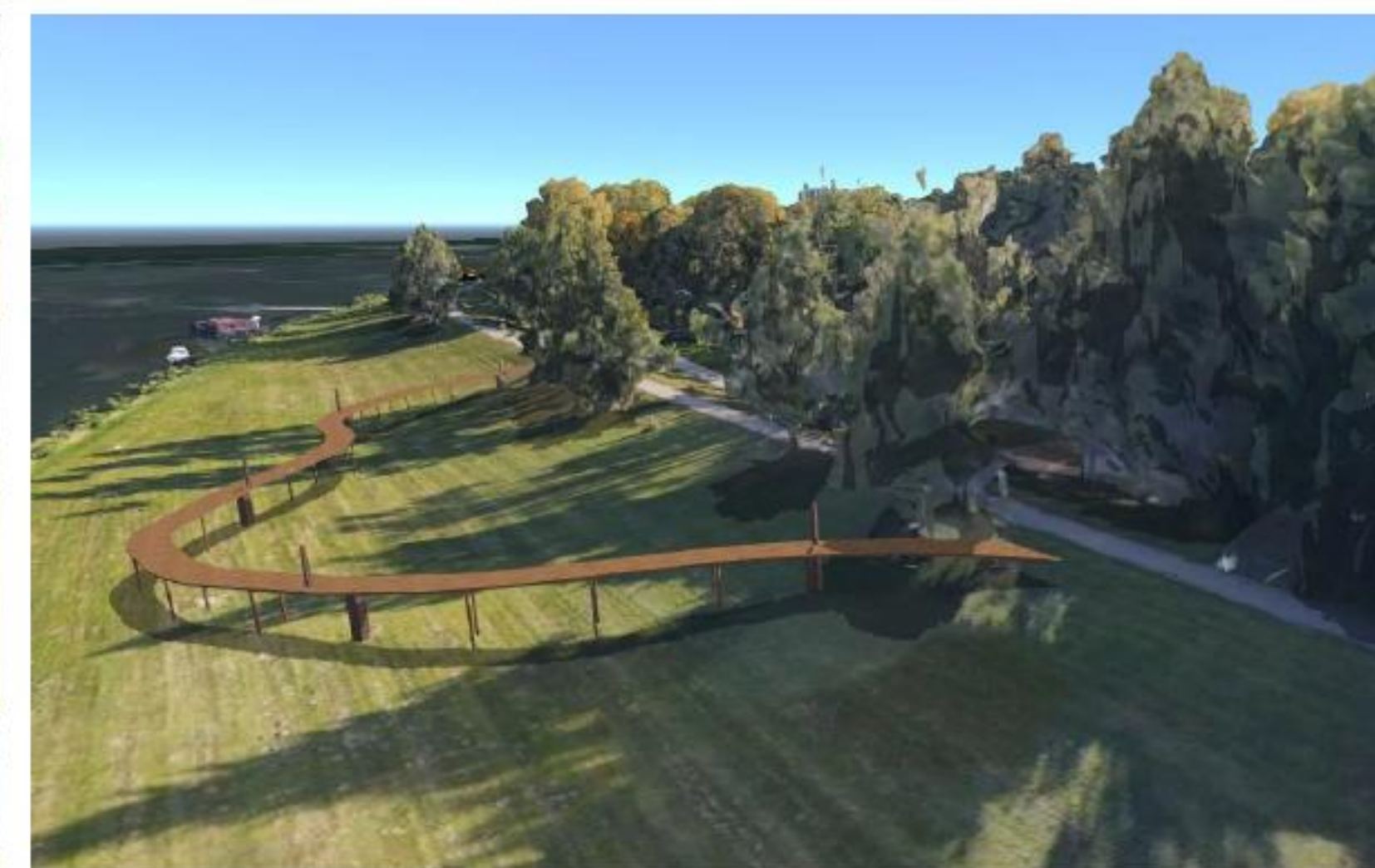
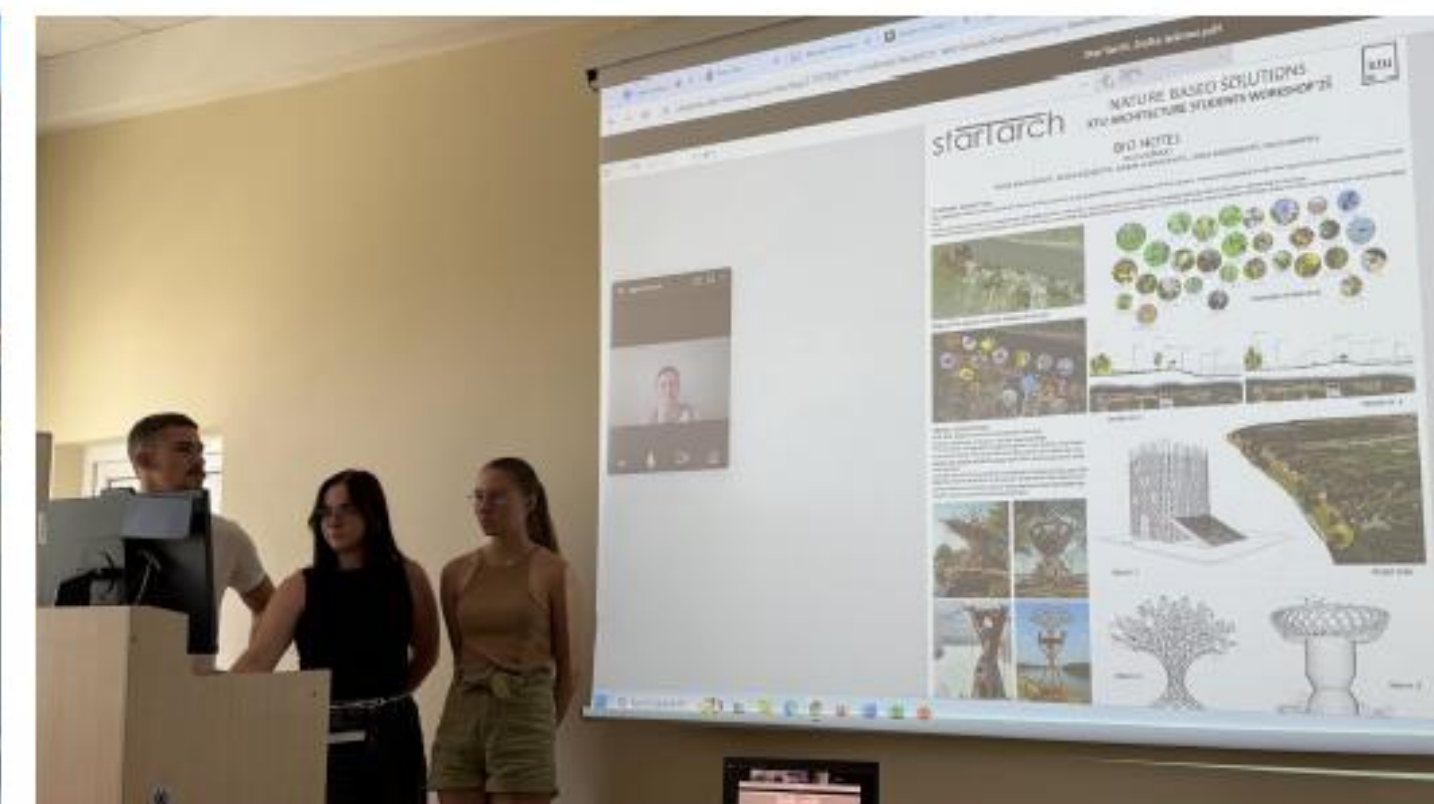


STEP 6. Visualization of solutions, generated using AI tool and prompts written by workshop participants representing proposed multi-species habitats as functional sculptures

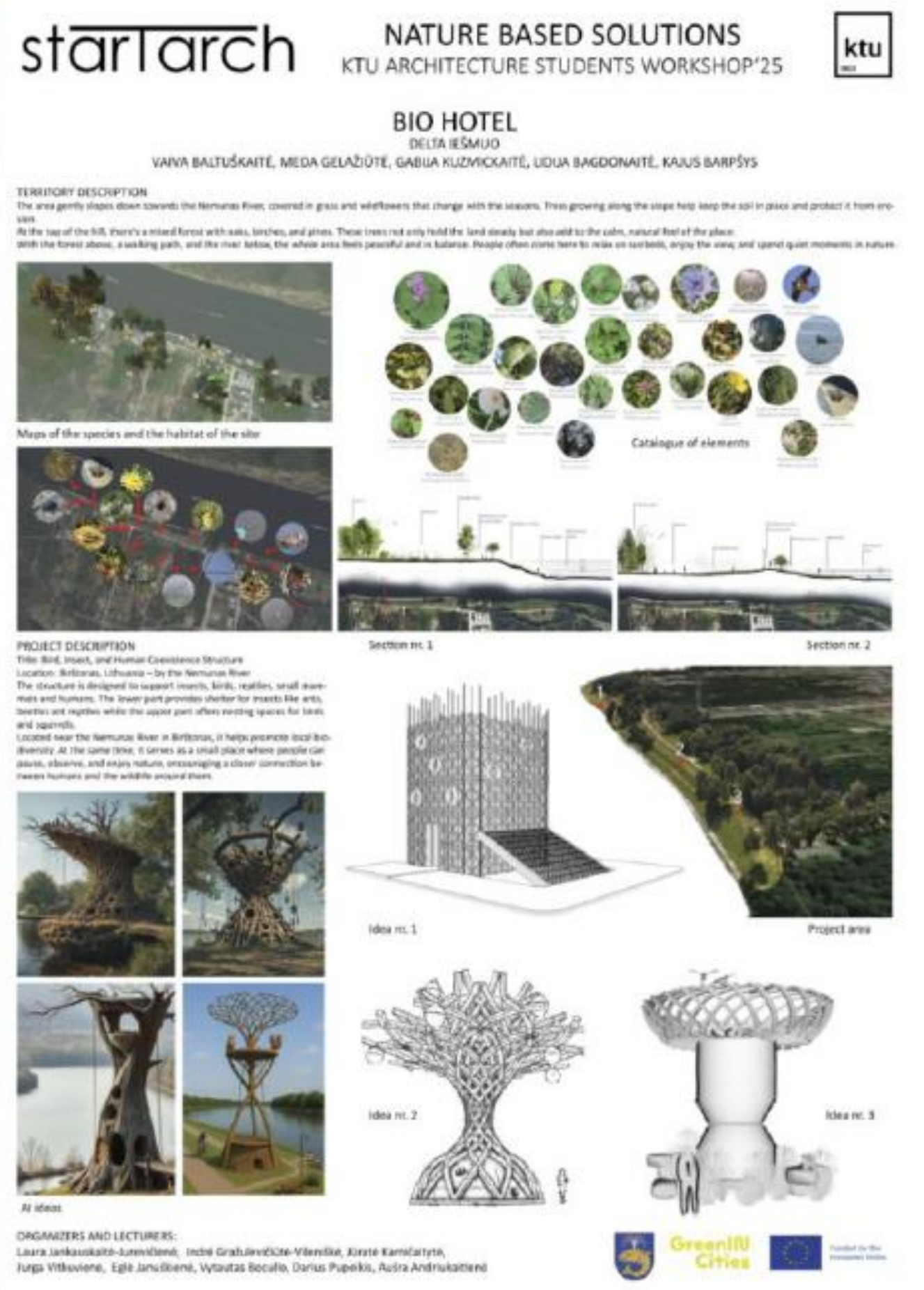
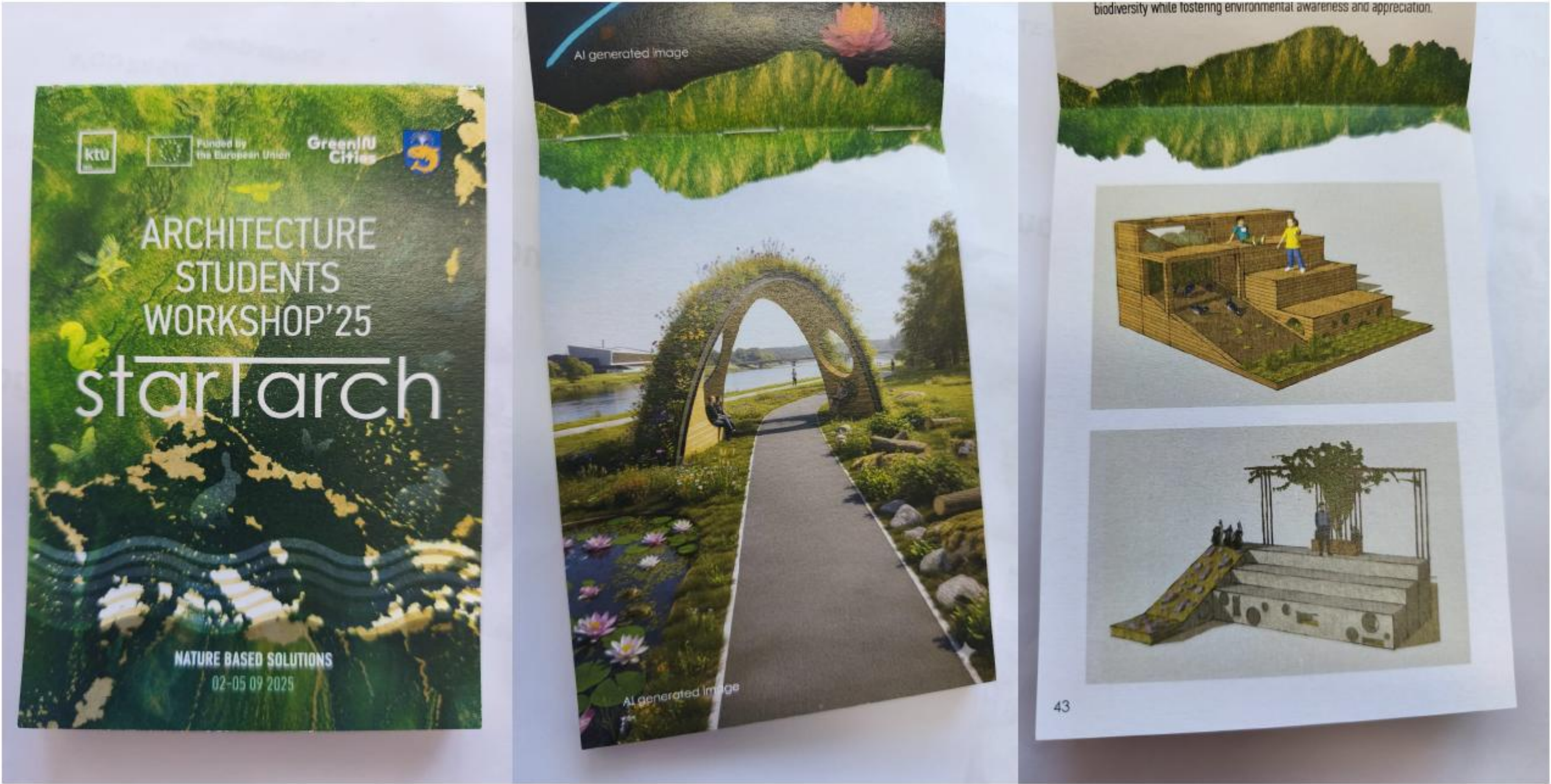
Bio-bendradarbiavimo kūrybinės dirbtuvės:
Sociotopų metodas, Dizainu grindžiamo
mąstymo metodas, empatijos žemėlapis, DI



startarch

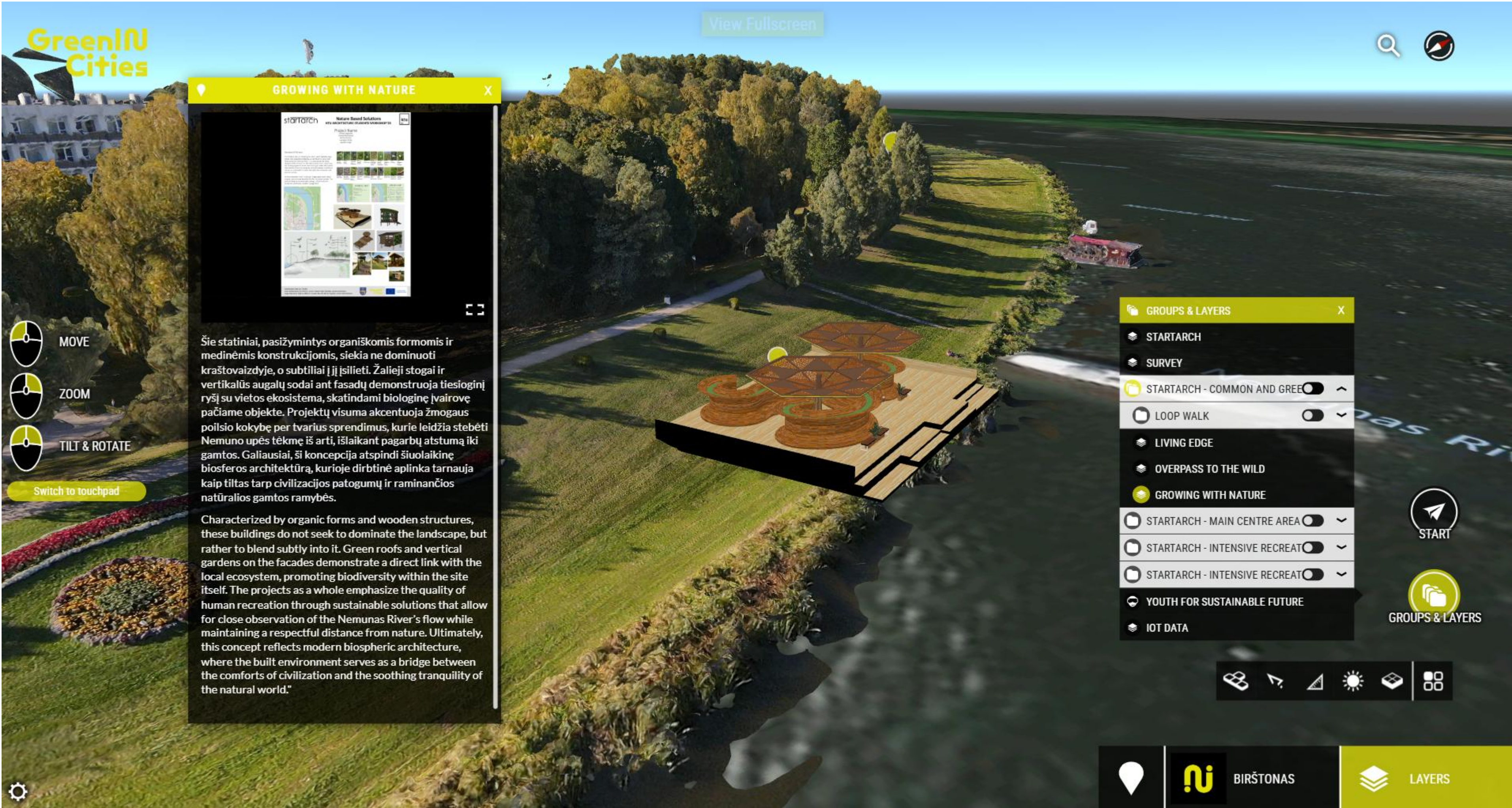
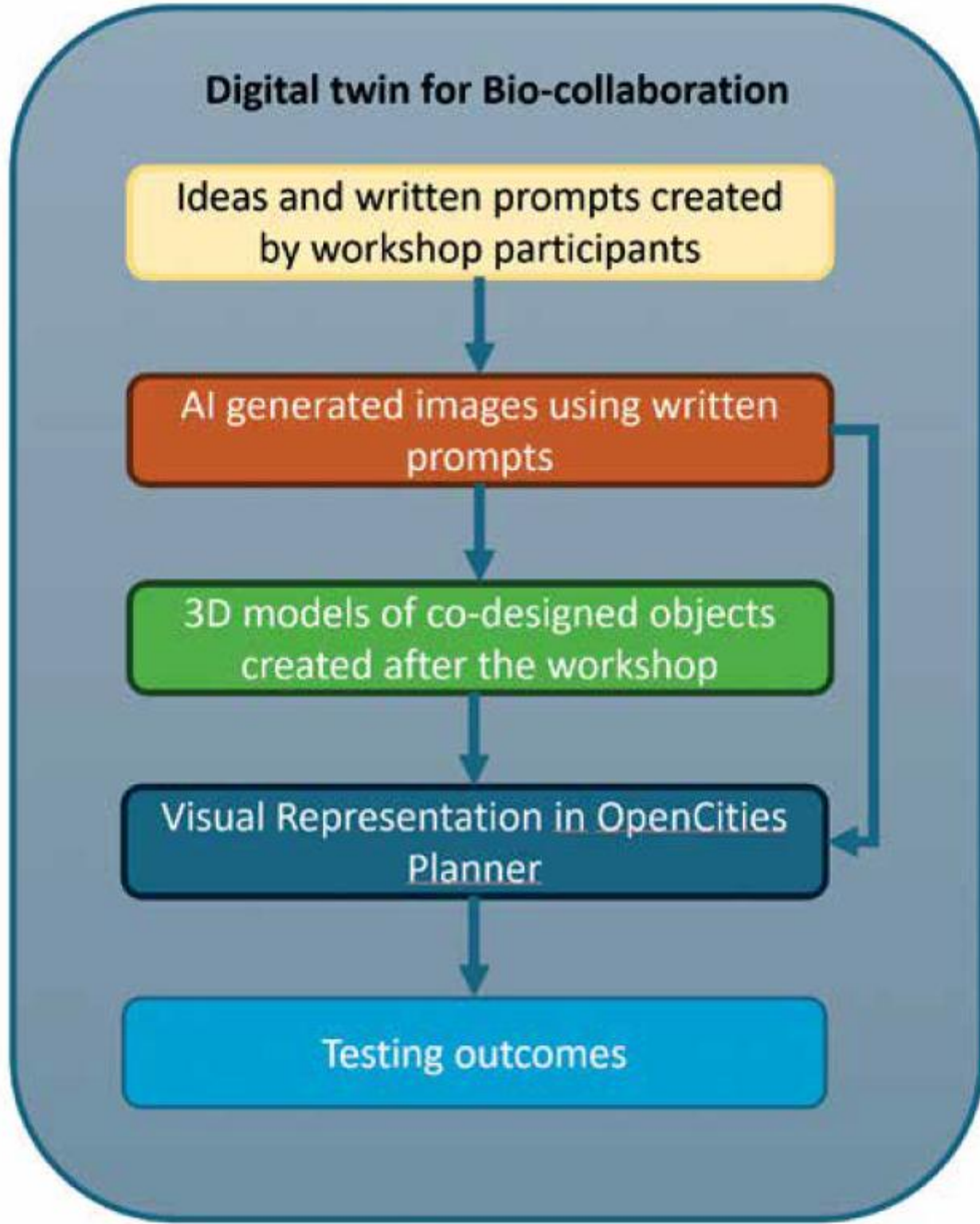


Bio-bendradarbiavimo kūrybinės dirbtuvės: Sociotopų metodas, Dizainu grindžiamo mąstymo metodas, **biojvairovės fiksavimas**, empatijos žemėlapis, DI, 3D kompiuterinis projektavimas, skaitmeninis dvynys

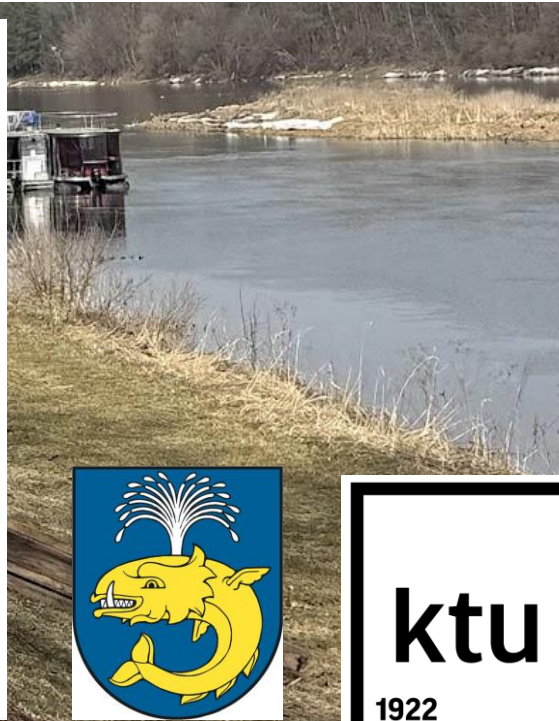
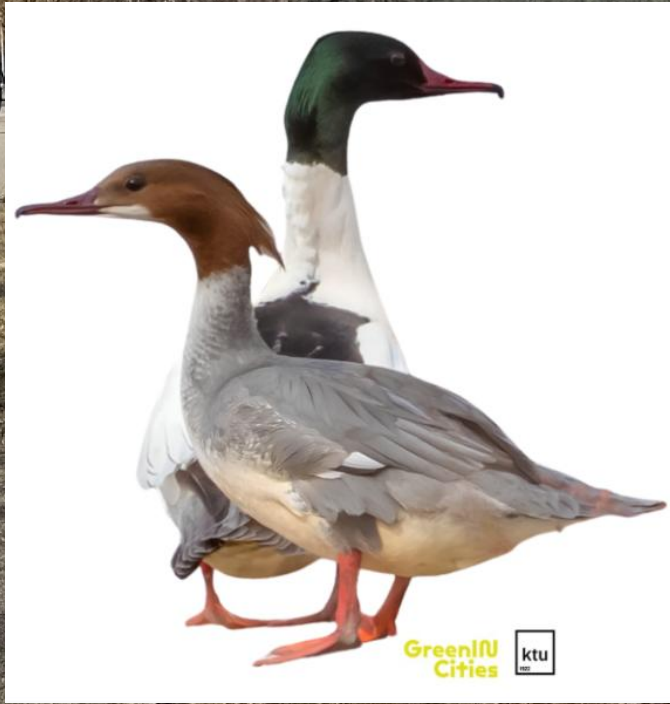


<https://fcea.ktu.edu/startarch/>

startArch



3D kompiuterinio projektavimo rezultatų integravimas į skaitmeninį Birštono dvynį



GreenIN Cities
<https://www.greenincities.eu/>
Funded by the European Union under: 101139730 — GreenIN Cities — HORIZON-MISS-2023-CLIMA-CITIES-01

Kviečiame prisidėti prie tarptautinio projekto veiklų, skirtų gamta grindžiamiems sprendimams bei inovatyvioms jų diegimo ir vertinimo sistemoms.

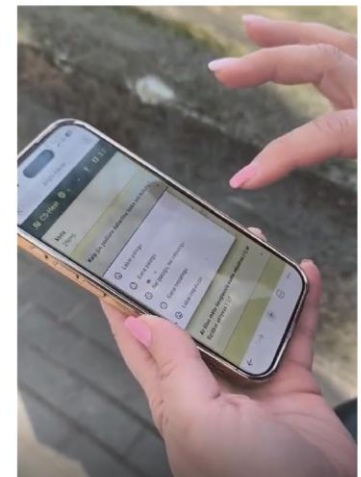
We invite you to contribute to the activities of an international project dedicated to nature-based solutions and innovative systems for their implementation and evaluation.

LT - Mobilioji programėlė leidžia vartotojams įvertinti esančią lauko oro kokybę ir šiluminį komfortą. Tokiu būdu surinkti duomenys padeda pagrįsti pakrantes zonos tobulinimo sprendimus.

EN - The mobile app allows users to assess the current outdoor air quality and thermal comfort. The data collected in this way supports decision-making for improving the waterfront area.



Kviečiame išbandyti!
We invite you to try it!

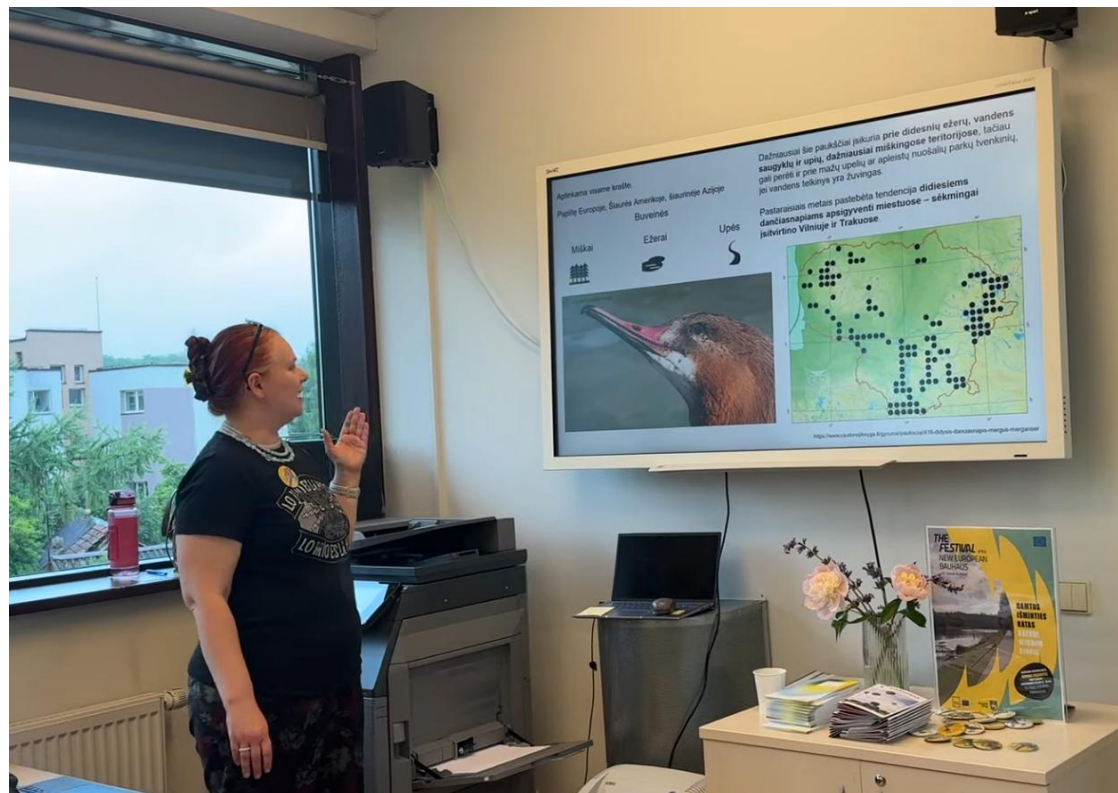


bright.it.liu.se/gic/

Ekspertų fokus grupės diskusijos 2026 03 19



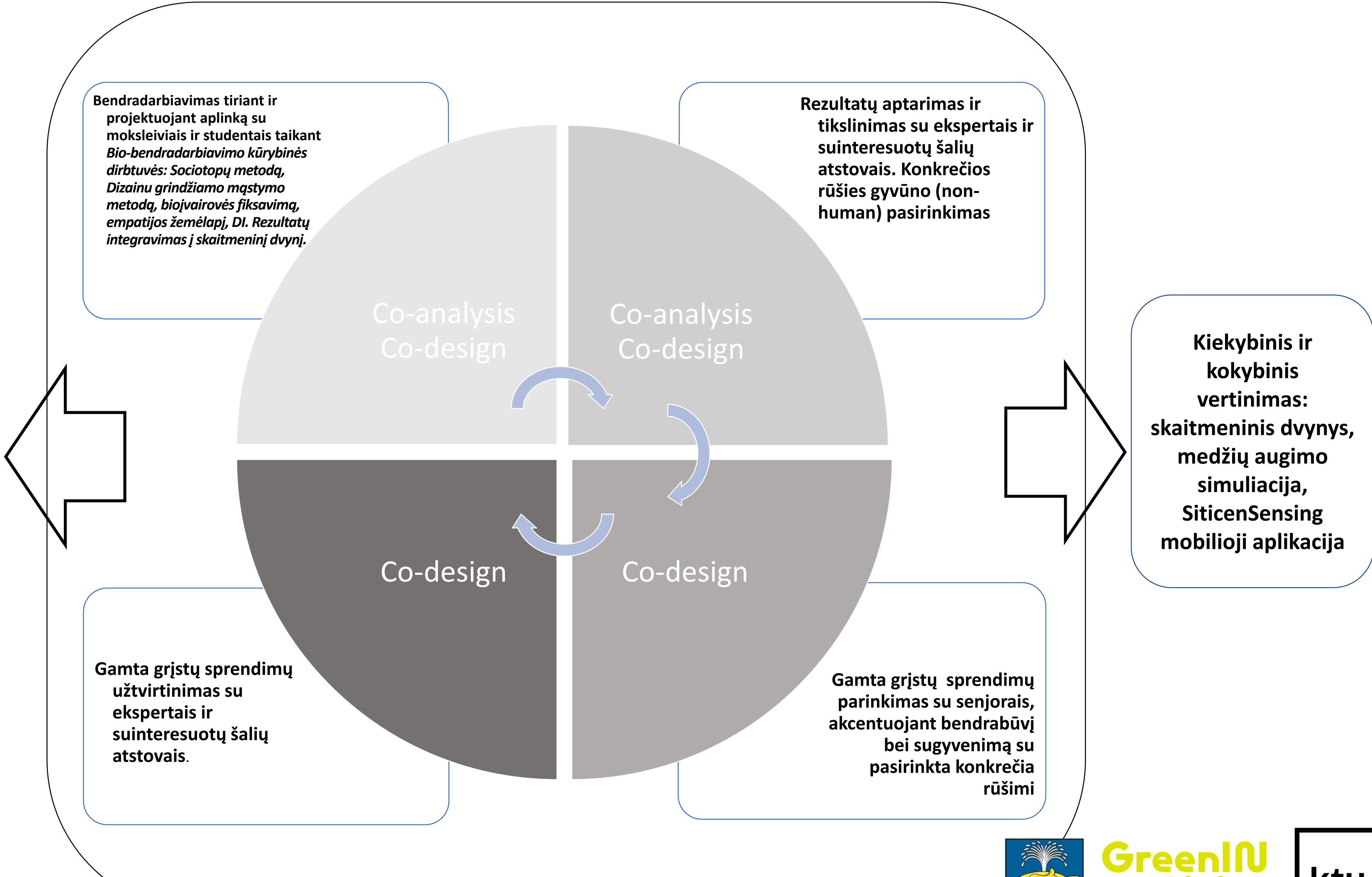
Pasitelkdami kūrybines priemones bei dirbtinį intelektą dalyviai ieškojo inovatyvių sprendimų Nemuno pakrantės erdvėms, siekdami sukurti aplinką, kuri būtų draugiška, patogi ir pritaikyta tiek įvairaus amžiaus žmonėms, tiek unikaliems upės gyventojams – dančiasnapiams.



Naujojo Bauhauzo festivalio renginys su senjorais bei projekto pristatymas KTU parodoje Birštone 2026 06 11



Visuomenės įtraukimas į analizės ir siūlyimų stadijas projektuojant Birštono urbanistinę aplinką



Kas toliau?



Sugeneruota su DI

Gamta grįstų sprendimų įgyvendinimo vizija



03

**Ačiū už dėmesį
Klausimai?**